Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 76. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 6-го КВІТНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 6, 1978 No. 76. VOL. LXXXV.

Екзекутивні урядовці і обласні організатори УНС відбули конференцію

Під час конференції в Головній Канцелярії УНС. Сидять [зліва]: обласний організатор Богдан Дейчаківський, головний касир пані Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан і головний організатор Степан Гавриш. Стоять [зліва]: головний контролер д-р Іван Скальчук та обласний організатор Василь Оріховський.

Джерзі Сіті. — В середу, 29 березня 1978 року, Головну Канцелярію УНСоюзу відвідали обласні організатори Василь Оріховський, який опікується 125-ма Відділами Округ стейтів Ню Йорку і Ню Джерзі, та Богдан Дейчаківський, під опікою якого є 84 Відділи Округ в стейтах Іллиної, Мічіґен і Огайо. Метою відвідин обласних організаторів Головної Канцелярії УНСоюзу була зустріч із затрудненими в Головній Канцелярії членами Екзекутивного Комітету для проведення аналізи організаційної праці в минулому передконвенційному році, а при тому, обговорення ударної кампанії в цьому конвенційному році, що є рівночасно ювілеєм видань УНСоюзу: 85-річчя „Свободи", 45-річчя „Українського Тижневика" і 25-річчя дитячого журналу „Веселка".

У нарадах, що їх відкрив і ними проводив головний організатор Степан Гавриш, частинно брали участь головний секретар Володимир Сохан, головний касир пані Уляна Дячук і головний контролер д-р Іван Скальчук, який полагоджував у цей час справи Контрольної Комісії. Головний предсідник Йосиф Лисогір у тому часі перебував в Чікаго, а повернувшись під кінець дня відбув зустріч з Богданом Дейчаківським.

У висліді нарад вирішено повести інтенсивну акцію для приєднування нових членів делегатами 29 Конвенції, звернути увагу на інертні Відділи, а неактивних секретарів заохотити до праці і, головно, повести організаційну працю в округах, щоби до кінця травня придбати 3.000 нових членів.

Т. Бутрей переобраний на голову Окружної Управи Відділів УНС Басейну Твердого Вугілля

Фреквілл, Па. — В неділю, 2-го квітня, тут в приміщеннях Українського Клюбу ім. Архстр. Михаїла відбулися загальні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Округи Твердого Вугілля, де 84 роки тому народилася ця сьогодні найстарша і найбільша українська установа у вільному світі. У зборах взяло участь 16 представників вісімох Відділів: 1-го в Шамокині, 7-го в Мек Аду, 9-го в Ст. Клер, 78-го в Майнерсвілл, 90-го Сентралії, 164-го в Бервіку, 242-го у Фреквіллі і 305-го в Магоной Сіті. Головну промову під час зборів виголосив головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір.

Т. Бутрей

Після формальностей відкриття головою Округи Тимком Бутреєм, відновлення молитви секретарем 90-го Відділу Йосипом Сидором і відчитання протоколу з попередніх загальних зборів, поодинокі члени Управи подали короткі звіти про проведену працю. Касир Адольф Словік поінформував, що в касі Округи є під цю пору 122.42 доларів. Секретарка Гелен Словік звітувала про листування та інші завдання, які вона виконувала на доручення Управи.

Голова Округи Т. Бутрей подав обширний звіт про організаційну та інші ділянки праці за минулий рік, висловлюючи гордість з того, що Округа перевиконала свою організаційну квоту, придбавши 155 нових членів (квота 140), та висловив признання всім відділовим урядовцям за їхній вклад в це досягнення. Він старався бути в постійному контакті з усіма відділовими секретарями та брав участь в зборах і нарадах інших Округ східної Пенсильвенії, на яких спільно запляновано відмітити 85-ліття „Свободи", 45-ліття „Українського Тижневика" і 25-ліття „Веселки". Відповідна імпреза з нагоди цих ювілейних річниць відбудеться в Лігайтоні, Па., на оселі ім. О. Ольжича, в суботу і неділю, 10-11-го червня. Крім цього, плянується спеціяльну радіову передачу про вклад і здобутки українських громад в околицях басейну Твердого Вугілля.

Заступниця голови Округи Маргарета Гентош і організатор Іван Петрунчак звітували про їхню участь в організаційній кампанії, відмічуючи, що вони концентрувалися передусім на своїх Відділах та співпрацювали з головою Округи. За Контрольну Комісію звітував її голова Й.

(Закінчення на ст. 8-ій)

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ВВАЖАЄ СВОЮ МІЖНАРОДНУ ПОЇЗДКУ ЗА ВЕЛИКИЙ УСПІХ

Вашінгтон/Монровія. — Закінчуючи у понеділок, 3-го квітня, свою поїздку до 4-ох країн світу, а саме, Венесуелі, Бразилії, Ніґерії і Ліберії, президент Джіммі Картер на летовищі Андрюс Ейр Форс Бейс біля Вашінгтону і в городі Білого Дому заявив, що ця поїздка була „великим успіхом", бо не тільки виявила приязні зв'язки, які існують між відвіданими державами і ЗСА, але також доказала, що „наша могутня країна спроможна пристосуватися до світових змін". Президент сказав, що населення тих держав радісно вітало його, високих американських урядовців, його дружину Розалинн і дочку Еймі не тому, що Америка могутня, „а з уваги на принципи, що ми їх підтримуємо".

Остання зупинка Президента під час цієї 7-денної поїздки була в Ліберії, де його і цілу американську делегацію оваційно вітало біля 200.000 мешканців цієї африканської країни. Велика частина населення Ліберії — це нащадки колишніх чорних невільників, які виемігрували з Америки між 1822-им і 1865-им роками. З нагоди приїзду президента Картера уряд Ліберії, очолюваний президентом Вілліямом Толбертом, мол., проголосив понеділок державним святом і під час 5-годинного перебування Джіммі Картера в тій країні урядові чинники і населення робили все можливе, щоб доказати свою приязнь до Америки та особисту пошану до президента Картера.

Коментатори вказують, що тоді, коли відвідини Венесуелі, Бразилії та Ніґерії мали на меті поліпшати або скріпити зв'язки з Америкою, то зупинка в Ліберії мала виключно символічне значення, бо відносини між Ліберією і ЗСА є дуже приязні.

Під час пресової конференції в дорозі між Ніґерією та Ліберією, президент Картер перестеріг уряд Південно-Африканської Республіки, що відмова цього уряду допустити до перебрання влади чорною більшістю в сусідній Південно-Західній Африці (Намібії) може довести до поважного погіршення відносин з Америкою. Південно-Західня Африка — це колишня німецька колонія, яка після Першої світової війни попала під контролю Південно-Африканської Республіки. Уряд президента Картера підтримує становище Об'єднаних Націй, що в Намібії повинні відбутися вільні вибори під наглядом спеціяльного комісара ОН і під охороною військових частин нейтральних членів цієї міжнародної організації. Натомість білий менщинний уряд Південно-Африканської Республіки волів „внутрішню розв'язку", яка запевнила б, що до влади в Намібії не прийшла б негритянська фракція, яка тепер веде збройну боротьбу проти південно-африканського уряду.

Коментатори вказують, що понеділкова перестороґа президента Картера, звернена до уряду Південно-Африканської Республіки — це найгостріша з усіх, які колинебудь виголошував будь-який президент ЗСА тій африканській державі.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВИСТАВКА ПРАЦЬ АРКАДІЇ ПЕТРИШИН

Ню Йорк. — Аркадія Оленська-Петришин, відома українська мисткиня, відкрила свою чергову виставку малюнків і гравюр у вівторок, 4-го квітня, тут в галерії Болді при 1063 Медісон евеню. Виставка триватиме до суботи, 15-го квітня, і її можна оглядати кожного дня, крім неділь і понеділків, в годинах від 10-ої вранці до 5:30 по полудні.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА У ВІДЖИНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Шарльотсвілл, Вірджінія (Ю. Головінський). — В суботу, 15-го квітня, тут в будинку Студентського осередку при університеті Вірджінія буде відкрита виставка українського народного мистецтва — Великодня творчість: писанки, паски, вишивки тощо. Виставку, яка триватиме від 15-го квітня до 6-го травня ц. р., зорганізувала Українська Студентська Організація Університету Вірджінія.

Вдодатку, в середу, 19-го квітня, буде показ писання писанок і буде висвітлений фільм „Писанка" продукції Славка Новицького.

ВЕЧІР НА ПОШАНУ УКРАЇНСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТКИ

Спілка Українських Журналістів Америки влаштовує в навечер'я XVIII Конвенції СУА „Вечір на пошану української журналістки" з нагоди відзначення 35-річчя „Нашого Життя" і праці українських журналісток в минулому та сьогодні на терені ЗСА в українській пресі чи інших засобах інформації (радіо, телебаченні і пресових агенствах). Для найповнішого обліку сьогодніших журналісток на терені ЗСА, як також студенток журналістики, прохається подавати їхні прізвища та адреси до редакції „Нашого Життя" до 30 квітня 1978 р. Адреса Редакції: Our Life Magazine, 108 second Avenue, New York, N. Y. 10003.

ДОПОВІДЬ Д-РА МИХАЙЛА ВОСКОБІЙНИКА

Детройт, Міч. — Організації Українського Демократичного Руху влаштовують в неділю, 9-го квітня ц. р. о год. 2:30 по полудні в залі української православної катедри Св. Покрови при 21931 Евергрін, Савтфілд, Міч., доповідь д-ра Михайла Воскобійника (голови УРДП) на тему: „Визвольні концепції, їхня реальність і дисидентський рух".

ФІЛЬМ: „У НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЛЯ КОПАЛА"

Ню Йорк, Н. Й. — Фільм „У неділю рано зілля копала" продукції Теодора Кузьміва буде висвітлюватись, починаючи від 8-го квітня ц. р., у громадах: Бруклин — 8-го квітня о год. 6-ій вечора, УНДім при Гренд вулиці; Асторія — 9-го квітня о год. 4-ій по полудні, Дім СУМА, 34-14 31 евеню; Джерзі Сіті — 16-го квітня о год. 4-ій по полудні, УНДім при Фліт вулиці; Честер — 23-го квітня о год. 4-ій по полудні, заля церкви Св. Духа при 3-ій вулиці і Трентон — 6-го травня ц. р. о год. 6-ій вечора в залі церкви св. Йосафата. Після фільмів можна буде оглядати виставку образів роботи Т. Кузьміва.

СОВЄТИ НЕ ВІДТЯГНУТЬ ВІЙСЬКА З КИТАЙСЬКОГО КОРДОНУ

Москва. — Ройтер інформує, що Совєтський Союз відмовляється відтягнути військові частини із совєтсько-китайського кордону, як це бажає собі уряд Китайської Народної Республіки, бо таке потягнення відкрило б шлях для китайської агресії і захоплення тих територій на Далекому Сході, до яких Пекін має претенсії. Це совєтське становище було з'ясоване в обширному коментарі офіціозу ЦК КПСС „Правда" при обговоренні поїздки сибірських місцевостей Леонідом Брежнєвим, який, до речі, має намір відвідати також прикордонну смугу СССР, яка межує з територією Китаю. „Правда" заявляє, що китайські вимоги, висловлені головою компартії Гуа Куо-фенгом в часі його виступу на Крайовому Народному Конгресі в лютому ц. р., є абсолютно неприємливі і про це вже раніше говорив генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Леонід Брежнєв. Відтягнення совєтських армійських частин з прикордонної совєтсько-китайської смуги заподіяло б, на думку „Правди", без жадної охорони велику частину совєтського населення, яке заселює цей обшир. Кремлівські верховоди при тому обвинувачують Пекін за намагання силою добитись відтягнення совєтських прикордонних військ, щоб тим самим полегшити собі захоплення чужої території. Політичні спостерігачі завважують, що коментар в „Правді" появився після китайської відмови вести дальші переговори про наладнання співпраці між КНР і СССР, поки совєти не відтягнуть свого війська з прикордонної смуги. При тому китайська агенція „Гсінгуа" назвала Совєтський Союз „найбільш жорстоким жандармом в сьогоднішньому світі". „Гсінгуа" також атакує Леоніда Брежнєва безпосередньо за його „інспекцію" військових баз на Сибірі, скерованих проти Китайської Народної Республіки і розбудованих у недалекій віддалі від китайського кордону. Цікавим при тому є факт, що в коментарі „Правди" перший раз подаються до загального відома претенсії Китаю до совєтської території, яка охоплює тисячі квадратових миль на північ від Амуру, і яка колись належала до Китаю, а в XIX сторіччі була захоплена царською Росією. Пекін вимагає також, щоб СССР визнав нелегальність адміністрування цією територією та іншими районами, у яких, згідно з „Правдою", живе тепер понад 20 мільйонів совєтських громадян. Китай вимагає також відтягнення совєтських військ з Монголії. Західні військові розвідки подають, що на Далекому Сході перебуває тепер понад 500.000 совєтських вояків, а також розбудовано багато ракетних і летунських баз.

Дипломати висловлюють думку, що СССР у цьому випадку не поступиться ані на одну милю, а оборону кордонів на Далекому Сході вважає престижевою справою. Не дивно, отже, що кремлівські верховоди вже в 1969 р. монтували війну проти Китаю навіть з ужиттям атомової зброї і намовляли до неї президента Ніксона, як про це говорить у своїх спогадах дорадник тодішнього президента ЗСА Г. Р. Галдеман. Тепер у совєтській пресі ведеться проти китайських лідерів посилена пропагандивна кампанія, включно із закидом, що вони інспірують терористичні замахи в Европі і допомагали у схопленні італійського політика Альдо Моро. Останнього совєтські пропагандисти пов'язують китайських лідерів з „імперіялізмом" і „реакційними колами ЗСА", які допомагають Пекінові провадити антисовєтську пропаганду.

Китай підписав торговельний договір з европейськими країнами

Брюссель, Бельгія. — Пресові агенства інформують, що уряд Китайської Народної Республіки підписав в понеділок, 3-го квітня ц.р., торговельний договір і договір про економічну співпрацю з країнами Европейської Економічної Спільноти, при чому китайські дипломати закликали европейських політиків об'єднуватись і виступати спільно проти совєтської політичної інфільтрації і впливу. П'ятирічний плян передбачає торговельну виміну між европейськими країнами — членами Спільноти і Китаєм, який поставив собі за завдання стати на протязі слідуючих 25 років сильною індустріяльною країною і потребуватиме допомоги економічно розвинених країн Европи. В заміну Европа одержить сировці, а головно нафту та мінерали з китайських копалин. Економічні спеціялісти твердять, що передбачену виміну можна вже сьогодні вважати одною з найбільших торговельних операцій, які колинебудь відбувалися між країнами.

Цей договір має також політичний характер, бо КНР вже раніше шукала зв'язків із Західньою Европою, проти чого сильно протестував уряд Совєтського Союзу і його сателіти.

Відбулася 50-та презентація „Оскарів"

Лос Анджелес. — У понеділок, 3-го квітня, тут відбулася 50-та з черги презентація нагород Академії Фільмового Мистецтва, т. зв. „Оскарів", під час якої майстром церемонії був відомий актор-гуморист БобГовп.

Найкращим фільмом 1977-го року визнано „Анні Голл". Режисер цього фільму Вуді Аллен теж здобув „Оскара". Аллен також був одним із кандидатів на нагороду „найкращого актора" за його виконання ролі в „Анні Голл", але Академія признала цю нагороду Ричардові Дрейфусові за фільм „Ди Гудбай Гирл". Проте, Даєн Кітон здобула для фільму „Анні Голл" ще одного „Оскара", бо одержала нагороду „найкращої акторки".

Нагороди за виконання допоміжних ролей здобули актриса Венесса Редґрейв і актор Джейсон Робардс, які грали у фільмі „Джулія".

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ ІСТОРИЧНОЇ СЕКЦІЇ УВАН

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 16-го квітня ц. р., (а не як було раніше інформовано 9-го квітня), в Будинку Академії УВАН при 206 Захід 100-та вулиця, відбудеться наукове засідання історичної секції Української Вільної Академії Наук в ЗСА. У програмі: д-р Василь Омельченко — відкриття, ред. Іван Світ — доповідь „Федір П. Матушевський — життя, громадсько-політична і культурна діяльність".

ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТА КАРТЕРА ВИКЛИКАЄ ЗАХОПЛЕННЯ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ В СССР — ПИШЕ о. РОМАНЮК

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Передаємо текст звернення о. Романюка, який перебуває в Мордовському таборі, до президента Картера. Звернення поширене у самвидаві.

Отець Василь Романюк

„Вельмишановний Пане Президенте!

Уже майже рік Ви стоїте на чолі уряду наймогутнішої держави світу, на яку споглядають усі знедолені, як на бастіон миру і свободи на землі. Ваша діяльність за цей короткий час і Ваша принциповість в справі оборони прав людини знайшла схвалення усіх гноблених народів Радянського Союзу, а теж викликала палке захоплення усіх інакшедумаючих, зокрема віруючих (які постійно зазнають різних утисків, пониження), демократів і борців за права. Ваша діяльність викликала надзвичайно велике захоплення усіх політв'язнів радянських концтаборів, бо нікому не є такі дорогі справедливість і свобода, як для тих, що їх втратили, але ніколи її не мали.

Якраз Америка, на чолі якої Ви стоїте, має найбільше моральне право оборонити права людини, усюди, де б їх не порушували, бо американський народ ще не так давно посилав своїх синів обороняти ідеали вільного світу далеко поза межами своєї батьківщини і, коли б інші західні країни так ділили, то ситуація у світі виглядала б цілком інакше. Та наша доля була б не така, бо така вже властивість цього режиму, що коли він, або його сателіти осягають успіхи на міжнародній арені, то якраз тоді звалюються репресії на свій власний народ. Шкода тільки, що ті, які тоді виступали проти американської політики... (нечітко), або ті, які ніколи не погоджувалися б жити при... (нечітко) режимі — тепер мовчать, хоч добре знають, яку криваву різню розгорнули ті, яких вони тоді обороняли.

Аналогічна ситуація існує й тепер. Американський уряд і Ви особисто, пане Президенте, піднесли питання оборони прав людини на найвищий щабель, але, на жаль, цього не можна сказати про уряди інших західних держав, де, на нашу думку, цьому питанню не придіїляється належної уваги.

Користуючи з нагоди, ми звертаємося до американського народу, до Конгресу і особисто до Вас, пане Президенте, до Ваших співробітників, а також до всіх урядів, парляментів і народів цивілізованого світу, з проханням не звертати уваги на т.зв. теорію невтручання у внутрішні справи, бо якраз цією теорією Радянський Союз і його сателіти хочуть забезпечити собі право вільно чинити різні беззаконня проти власних народів і в той же час облудно називають свою країною твердинею миру і свободи.

Нелюдяне порушення підставових прав людських свобід і в'язнення людей на довгі роки в концтаборах за висловлювання своїх думок усно чи на письмі, не може служити справі миру, не може оправдати себе ніякими облудними теоріями, бо така практика породжує страх і підозріння між народами.

Минуло вже 60 років, як у нашій країні вбили свободу, знищили особисті права людини, заборонили в будьякий спосіб виявляти свої власні переконання. Країна стала фортецею найчорнішої реакції і дикого осатаніння, яке спричинило криваві репресії і фізичне знищення мільйонів людей в мирний час.

Такий ось прогресивний кривавий балянс до їхнього сьогоднішнього ювілею. На такий злочин не здобулася ще ні одна тиранія в світі за весь час історії людства. Ось чому такі цінні для нас, пане Президенте, Ваші зусилля у сфері прав людини і, врешті, які болісно вражає нас, коли інші уряди, партії і групи людей у вільних країнах з байдужістю ставляться до цієї справи.

(Закінчення на ст. 8-ій)

Болгарська дисидентська група опублікувала декларацію

Відень, Австрія. — Асосіейтед Пресс інформує, що болгарська дисидентська група перший раз опублікувала „Декларацію-78" в обороні громадських і людських прав, порушуваних систематично комуністичним болгарським урядом. Віденська газета „Ді Прессе" повідомляє, що група, яка виступає тільки під ініціялами „А.Б.Д." діє в столиці Болгарії Софії і до неї, правдоподібно, належать болгарські інтелектуалісти, які критично наставлені до теперішньої політики уряду. Декларація включає такі справи, як оборона прав людини, свобода преси, домагається релігійних прав і вільного подорожування, вищої пенсії для старших осіб і інвалідів, кращого життєвого рівня і скорочення привілеїв для комуністичного естаблішменту та керівників робітничих спілок, які є упривілейованою кастою людей тільки тому, що вони є „оком і вухом" Компартії.

Ген. Григоренко виголосить доповідь 9 квітня в Ню Йорку

Ню Йорк. — Ген. Петро Григоренко, член Української групи сприяння виконанню гельсінкських угод, вперше виступить перед українською громадою Ню Йорку в неділю, 9 квітня о год. 2:00 по пол. в залі Стайвесант Гай Скул, 345 Іст 15 вул.

Тема виступу, що його організує Комітет оборони радянських політичних в'язнів та Український Демократичний Рух, є „Стан і перспективи Правозахисного Руху в Україні і в СРСР".

Як відомо, ген. Григоренкові недавно відібрано совєтське громадянство за його діяльність в обороні людських і національних прав в СССР.

Комітет оборони радянських політичних в'язнів рівночасно інформує, що ген. Петро Григоренко відбуде зустріч з головою Американської Федерації Праці — Конгрес Індустріяльних Організацій (АФЛ-СІО), Джорджом Міні, в п'ятницю 7 квітня, у Вашінгтоні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В дусі Сталіна

Швайцарська газета „Ное Цюріхер Цайтунґ" недавно надрукувала довгу статтю свого московського кореспондента під заголовком „Нависла тінь Сталіна", у якій стверджується на підставі зібраних матеріялів, що „дух Сталіна" в СССР живе як і раніше, а кремлівські верховоди на відзначенні 60-річчя з дня створення Червоної армії, зокрема міністер оборони СССР Дімітрій Устінов, кілька разів поверталися до його імени, спричиняючи невгаваючі оплески п'ятитисячної публіки. Швайцарський кореспондент при тій нагоді цілком слушно стверджує, що сучасна совєтська держава під керівництвом Леоніда Ілліча Брежнєва є і далі продуктом створеної Сталіном диктатури, а в деяких колах, зокрема інтелектуальних, цілком свідомо культивують сталінський міт і в тому напрямі виховують молоде покоління. Відомий югославський письменник Мілован Джілас також стверджує у своїх статтях, друкованих у західній пресі, що сталінщина є дуже живою в сьогоднішньому Совєтському Союзі, зокрема в ділянках зовнішньої і внутрішньої політики та у виховній системі. Намагання Компартії виховувати молоде покоління у ненависті до демократичної західньої системи й далі продовжуються, а в кожному західньому дипломатові, журналістові чи іншому професіоналістові москвини вбачають потенціяльних шпигунів, які приїхали до них з метою розкладати і повалити їхню систему.

Доказом цього, що саме такою є теперішня ситуація в СССР і що сталінський дух дійсно живе, може послужити випадок з висвітленням фільму совєтською телевізійною сіткою під назвою „Шпигун", у якому зокрема наатавровується п'ятьох американських кореспондентів, тих, які ще залишились в Москві, і тих, які вже покинули Совєтський Союз, за шпигунство в користь американської Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей). Фотознімки кореспондентів Пітера Осноса з „Вашінгтон Повст", Крістофера С. Врена з „Ню Йорк Таймсу", Роберта Тота з „Лос Анджелес Таймсу", Алберта Френдлі з „Нюзвік" і Джорджа Кримського з Ассосієйтед Пресс доставили московським кіносценаристам агенти КГБ. Очевидно, що програма була подумана в першу чергу для дискридетації згаданих п'ятьох кореспондентів, які намагаються чи намагалися збирати матеріяли про рухи спротиву в СССР, але також для „викриття справжнього обличчя", як це твердять телевезійні коментатори, роботи західніх розвідчих центрів, які нібито використовують журналістів для „своєї брудної цілі".

Теперішні вітажки рабовласницької совєтської імперії також і в цьому відношенні тільки продовжують практику свого попередника Сталіна. Тому треба погодитися з Джіласом, що сталінізм у сучасному періоді, тобто, за владування теперішніх кремлівських верховодів, продовжується з неослабнутим впливом на совєтську верхівку безпосередньо і на унапрямлюване тією верхівкою життя.

Брежнєв продовжує подорож по Сибіру

Москва. — Ройтер інформує, що генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Леонід І. Брежнєв продовжує свою туру поїздом по важливіших місцевостях Сибіру. Його в подорожі супроводить міністер оборони Дімітрій Устінов і багато інших совєтських функціонарів. Минулої п'ятниці і суботи, 31-го березня і 1-го квітня, Брежнєв відвідав ракетну базу біля Новосибірська, віддаленого біля 1,800 миль від Москви і 400 миль від совєтсько-китайського кордону, на якому відбуваються часті сутички совєтських вояків з китайськими прикордонниками. Пекін з увагою слідкує за маршрутом Брежнєва. В Новосибірську Брежнєв заявив, що Совєтський Союз ніколи не буде ініціятором в перегонах у зброєнні і ніколи не озброювався заради цього.

Роман Рахманний

У ЗАШМОРГУ ЛЕНІНСЬКОЇ ДІЯЛЕКТИЧНОЇ МОТУЗКИ

Обмірковуючи дипломатичні торги між представниками т.зв. Заходу і т.зв. Сходу — в Женеві, Гельсінкі та Беоґраді, хоч-не-хоч згадуєш майже анекдотичну історійку Ленінової діялектичної мотузки. Вона відома більшості колишніх і теперішніх громадян СССР та всім дослідникам підсовєтської дійсности.

Коли кремлівські діячі з побоюванням нараджувалися про вигляди торгівлі між комуністичною Росією і капіталістичними державами, тоді Ленін заспокоїв цих своїх підручних словами: — Не лякайтеся нічого... капіталісти такі жадібні приросту прибутків, що готові продати нам і мотузку, на якій ми — большевики, повісимо їх — капіталістів...

Звичайно, Ленін доволі добре знав психіку комерціялістів і навчив своїх наслідників покористуватися таким підходом у будівництві своєї гнобительської імперії з допомогою саме капіталістів, ласих на короткотривалі зисковні прибутки.

Однак він не знав, як не знають цього і багато совєтських партійців, що однієї днини петля цієї дипломатичної мотузки обернеться, немов своєрідний бумеранґ, на шиї його наслідників.

Вони протягом декількох років вперто намагалися спонукати державних діячів Заходу „купити" в СССР „мотузку" під назвою угоди про безпеку і співробітництво в Европі. Для Заходу ціна звучала прийнятно: визнати територіяльно-державний статус кво в Европі, що заіснував унаслідок Другої світової війни та експансії Совєтського Союзу, а він погодиться на скорочення військ країн Варшавського договору в центральній Европі.

Це мав би бути початок дружнішої співпраці між державами, інтереси яких схрещуються на европейському континенті. Крім того, повинні б постати кращі вигляди на підписання договору про обмеження стратегічної зброї.

Третій вузлик

Діячі держав Заходу, а серед них Америки і Канади, добре знали, що покищо кордонів у центрально-східній Европі змінити не можна без загально-европейської чи світової війни. Значить, тільки моральні мотиви зупиняли їх від узаконнення загарбництва, здійсненого наприкінці та після Другої світової війни.

Все ж таки, спрагнені короткотривалого зиску, ці діячі вирішили зробити це з умовою, що до двох пропонованих „кошиків" принципів тієї угоди буде доданий ще третій, а саме: кошик основних людських прав.

Ішлося і далі йдеться в цьому випадку про прийняття до відома, про схвалення і здійснювання вільного руху ідей, людей та інформації почерез кордони країн — співучасниць Гельсінкського домовлення. Щоб ця настанова була реальна, громадяни даних країн мусіли б мати всі громадянські та людські права, як особи, а не ґвинтики державної машини.

Представники Совєтського Союзу та його підневільних „союзників" довго відмовлялися від такого „зайвого" і рискованого кроку. Однак Захід не поступався. Як окремим листом тогочасний міністер закордонних справ Канади Мічель Шарп пояснював авторові цих рядків, Канада (а далі Америка, Великобританія та їхні союзники) щиро прагнула влегшити долю багатьох людей у Совєтському Союзі. Тому він, міністер Шарп, особисто переговорював з А. Косиґіном про в'язнів українського та жидівського роду, а далі про потребу об'єднання членів родин, поділених державними кордонами.

Та не тільки про це. В ділянці інформації та обміну ідеями також не сміє продовжуватися однобічний рух: совєтські книжки та всякі пропаґандивні матеріяли без перешкоди напливають у країни Заходу, відвідувачі з СССР без труднощів можуть подорожувати по Канаді та інших країнах, а канадські та інші туристи зазнають всіляких обмежень і неприємностей, коли тільки відвідують „землю своїх предків".

Здавалося б — це дрібнички, але діячам Заходу, а ще більшою мірою їхнім пересічним співгромадянам, прекрасно відома дійсність: хоча в „країні перемігшого соціялізму" постійно лунає крилата фраза, мовляв, „слово людина — звучить гордо", то все ж таки ніде у світі людини так не зневажають, як саме там!... І ніде немає стільки політичних в'язнів, як там.

А це вже не дрібниці!

Свідомість плюралізму

Комітет Українців Канади ніколи не пропустив нагоди, щоб пригадати своєму урядові про українських політичних в'язнів у СССР та про зростаючий наплив совєтської пропаґандивної літератури в Канаду без взаємного дозволу на посилки українсько-канадських видань в Україну.

Український Конґресовий Комітет Америки у своїй країні дав визначний вклад у подібні заходи серед американських конґресменів, сенаторів і державних діячів.

У результаті цього тиску волелюбного громадського різного національно-культурного підґрунтя, президент Картер висунув на порядок денний справу оборони прав людини на всій земній кулі. Канадський уряд і на конференції в Гельсінкі, і в Београді підтримував цю позицію ще із додаткових мотивів.

Як це з'ясував у своїй промові міністер мультикультуралізму Норман Кафік в Београді (а прем'єр-міністер Трюдо підтвердив у своїй ню-йоркській промові), канадське суспільство на ділі плюралістичне. Ось чому воно глибше відчуває всі кривди, заподіювані людям різних національностей у Совєтському Союзі та інших країнах з марксистсько-ленінським режимом.

Таким чином і представники уряду мають обов'язок непоступливо обороняти гуманітарні принципи, схвалені в Гельсінкі та підписані головними представниками комуністичних держав.

Не так вони гадали

Свої підписи на Заключному Акті Гельсінкських Угод вони трактували напівсерйозно. Домовлення щодо політичного й економічного „вузликів" вони прийняли як належну їм перемогу над дипломатами Заходу. Зате домовлення у т.зв. „третьому кошику" — про вільний рух людей, ідей та інформації — вони знехтували. Наслідуючи Сталіна і Гітлера, що постійно нехтували договорами з сусідами, вони потрактували ці домовлення немов „клаптик паперу", призначений для мишей...

На цю суперечність між словами і ділами Кремля багато разів звертали увагу громадськости світу своїми протестами і голодівками політичні в'язні у совєтських тюрмах і концтаборах. Вони взяли Гельсінкські домовлення на своє морально-політичне озброєння так, як декілька років тому вони озброїлися були Загальною Деклярацією Прав Людини Об'єднаних Націй.

Для більшости громадян держав Заходу ця частина Гельсінкських угод також перетворилася в морально-

(Закінчення на ст. 7-ій)

ЕНЕРҐЕТИЧНА МАРНОТРАТНІСТЬ

Арабське нафтове ембарго в листопаді 1972 р. було драматичним сиґналом кінця доби дешевого та необмеженого пального, що ним втішалися держави Заходу протягом останніх 30 років. Але, мимо початкового психологічного струсу, справжнє усвідомлення енерґетичної кризи пройшло майже незамітно.

Всупереч загальній опінії, стрижнем енерґетичної кризи було не зменшення припасів нафти у світі, а довголітня її розтратність. Жадоба зиску та енерґетичне марнотратство промислових корпорацій, публічних інституцій і американського народу.

Стара українська пословиця говорить, що „хто сіє вітер — збирає бурю". Цю приповідку можна повністю прикласти до розвитку американського автомобільного промислу, який у великій мірі причинився до сьогоднішньої енерґетичної кризи в ЗСА, постійного росту імпортованого недобору та драматичного обниження вартости американського доляра на світовому ринку.

Головним копалинним пальним на переломі 20-го століття не була нафта, а вугілля, що покривало енерґетичне запотребування промислового Заходу приблизно до половини 30-их років. Але ця ситуація змінилася радикально з винаходом багатих покладів нафти в Оклагомі, Тексасі та Каліфорнії, що поставила ЗСА поміж передовими продуцентами тієї сировини в світі. Зі зростом нафтового промислу почався розвиток нового промислового феномену — автомобіля. Автомобіль був спочатку дорогою забавкою для багатіїв, але Генрі Форд зробив його дешевим засобом масового транспорту. Але справжнім промотором та індустріяльним генієм небувалого розвитку автомобілів в ЗСА був Альфред П. Словн з Дженерал Моторс, який впровадив ідею кожнорічної зміни автомобільних моделів, яку він назвав невинною назвою „плянованого перестарення".

Його ідею продовжували з неменшим запалом його наступники, які доказували „містові і світові", що ця ідея становить благословення для американського промислу, продукція заліза якого у висліді кожнорічної зміни автомобільних моделів збільшилася 2-кратно, продукція скла 3-кратно, а продукція гуми 4-кратно.

У тім небуденнім розвитку автомобільної індустрії Детройт витрачав поверх 5 більйонів на згадану зміну моделів та такі автомобільні інновації як автоматична трансмісія, силове стернування та гальмування, повітряхолодження, контроля випускних газів тощо. У висліді „миляж" автомобілів впав пересічно з 18-ти миль на ґальон в 1945 р. до 12 миль на ґалльон в 1975 р., тягар автомобіля збільшився з 21/2 до 4-ох тонн, а щорічне запотребування на пальне зросло з 20 більйонів ґальонів до 100 більйонів ґальонів, що становить 30 відсотків загальної консумпції нафти в ЗСА.

В книжці „Енергія та земська машина" Доналда Кларк згадує з ностальгійною тугою свій старий автомобіль Студебейкер-Чемпіон, на якому він перед Другою світовою війною доїжджав до праці з Каліфорнії до Ґері, Індіяна, та на якому він „витягав" пересічно 26 миль з одного ґальона бензини. Але Детройт виявив більше зацікавлення прибутками, як економією пального. Сьогодні ми є свідками затяжної боротьби між Детройтом та американським Конгресом за впровадження стандарту кращої економії пального та чистоти випускних газів. Детройт вперто обстоює думку, що при сьогоднішнім технологічнім стані ті дві вимоги не йдуть зі собою впарі.

Але японський автомобільний фабрикант Гонда був іншої думки, впровадивши 1973 р. в спаливну комору свого рушія систему вирової контролі згорання пального та розв'язав в своїх автомобілях, здавалося б, неосяжний стандарт ЕПА (Аґенція Контролі Довкілля) 2 роки перед реченцем. Але Детройт, замість впровадити ту систему контролі пального в своїх автомобілях, впровадив коштовний каталізаційний перетворювач (конвертор), що не тільки підвищив тягар автомобіля та його ціну, але обнизив також значно видатність пального. В 1975 р. Гонда розв'язав проблему кращої економії пального в своїм автомобілі Гонда-Сивик, який під строгою контролею ЕПА осягнув 50 миль на ґальон на гайвеї. В той спосіб американські автомобільні компанії замість причинитися до зменшення енерґетичної кризи в ЗСА своєю жаждою більшого зиску причинилися до її поглиблення в ім'я засади, що добре для Детройту, то добре для американського народу.

С. Гординський

ВИСТАВКА ДУНКАНІВ

Від 14-30 березня в Українському Інституті Америки (УІА) в Ню Йорку відбувалася цікава виставка двох американських мистців — Раймонда й Айзадори Дунканів (властиво Данден, але вимова Дункан прийнята всіми словянськими народами). Можливо, дехто з читачів буде здивований, чому Інститут, завданням якого є передусім допомога у влаштовуванні українських імпрез, робить виставку мистців зовсім не зв'язаних з Україною. Проте Інститут, розміщений у самому центрі нюйоркських музеїв і ґалерій, повинен співпрацювати з своїм оточенням та гостити наших приятелів. Інститут є членом Ради (Кавнсил) Нюйоркських Музеїв і конференції тієї Ради не раз відбуваються в залях Інституту. Також інші американські установи для своїх репрезентативних імпрез, як, наприклад, відзначення 2000-річчя Америки виставкою історії американських прапорів, користуються приміщеннями Інституту. Тож і мистецький сусід УІА — Ґалерія Ліґоа Дункан з 72 вул. вибрала Інститут як найкраще місце для відзначення 100-річчя мистецької родини Дунканів. Інститут погодився на це вже хочби тому, що Ґалерія Дункан, у Ню Йорку і Парижі, не раз виставляла твори теж і українських мистців — Баляса, Вирсти, Панчака й ін.

Раймонд Дункан (1874-1966) був мистець і поет, який, захоплений клясичною Грецією, прагнув її ідеали відродити не тільки в мистецтві, а й у щоденному побуті. Дехто уважав його диваком, бачачи, як він, одягнутий у грецьку тогу і в сандалах, ходив паризькими вулицями (автор цих рядків знав його особисто ще в 30-их рр. з його ґалерії й Академії при вул. де Сен у Парижі). Проте він був справжній знавець грецького мистецтва і грецький уряд викликував його кілька разів організувати грецький народний промисел, особливо виріб мистецьких килимів. Його мітичні композиції на полотні і шовку, на виставці в Інституті, мають речі гідні музеїв.

Айзадора Дункан (1878-1927) відродила античний танок у супроводі музики. Американка, народжена в Сан Франсіско, вона дебютувала в Ню Йорку 1896 р., проте, властиве признання і захоплення викликали її виступи в Парижі, Берліні й Відні, де вона стала постаттю майже леґендарною. Її танок зарисовували найкращі мистці доби, між ними Роден, Бурдель, Сеґонзак, Вальковіц, Лекомт (частина тих матеріялів, в оригіналах і репродукціях, знаходиться на виставці). Проте життя її не було щасливе, двоє її дітей утопилося, а сама вона жила богемським життям. Своє трагічне буття вона описала сама в книжці спогадів „Моє життя", 1927. Того року вона згинула в автомобільному випадку, коли її довгий шаль замотався в шпиці автового колеса.

В Америці Айзадора відома не так своїм танком, як екзотичним подружжям з Сєрґеєм Єсеніном, геніяльним російським поетом, алькоголіком, що сам себе у віршах називав хуліґаном та що, розчарований комунізмом, повісився 1925 р., на 30 році життя. Айзадора вела тоді в Москві балетну школу (1921-24) — це інформація для тих, хто дивується, чому російський балет один з найліпших у світі.

Виставку, що обіймає понад 100 експонатів, відкрив при численній участі американських мистецьких кіл віцепрезидент УІА Остап Балабан, у заступстві президента Теодора Джуса, що через зливу прибути не зміг. Промовляв п. Жан Вальє, президент Французького Інституту в Америці, Христина Петровська відіграла дві речі Шопена, а дочка Раймонда — Ліґоа рецитувала старі шкотські баляди. Вона теж виставила майстерні фотокомпозиції, що творять головну частину виставки. Був це дуже культурний і на високому рівні мистецький вечір. Сама виставка, після нюйоркської прем'єри в Інституті, буде показана в інших містах Америки, а накінець у Парижі.

ІСТОРИЧНА ДОЛЯ УКРАЇНИ

Новий програмовий документ з України

Вашінгтон (УІС „Смолоскип"). Вашінгтонський Комітет Гельсінкських Гарантій для України одержав новий самвидавний документ, що його підписав Олекса Тихий, недавно засуджений член київської Української Гельсінкської Групи, і о. В. Романюк.

Документ цей має три розділи — „Вступ" — де з'ясовано положення в Україні, „Історична доля України" — де подано історичний огляд боротьби за самостійність і державність, і „Можливі форми опору" — де виложено програму боротьби за збереження української національної ідентичности і проти беззакання.

Повний текст цього документу появиться у спеціяльному Збірнику матеріялів київської Української Гельсінкської Групи, який готує до друку В-во „Смолоскип".

Нижче подаємо обширні уривки з цього документу.

Вступ

„Сьогодні, на протязі порівняльно невеликого проміжку часу, котрий пережили, видно, що національне відродження 60-70 рр. залишить помітний слід в історії нашого народу.

Уже сотні, а може й тисячі інакодумаючих в 70-их роках підхопили, як прапор, їх зусилля до духовного і культурного піднесення всього народу. Під словом „дисидент" розуміється людина, котра стремить до покращання положення в будь-якій області життя і відкрито висловлює свої думки і переконання. Це не лише політв'язні.

Досі не було створено ні одного документу, котрий, хоча б в загальній формі, висловив більш-менш загальні ідеї хоч маленької групи українських патріотів. Настав час грімко сказати про те, що нас переслідують і жорстоко карають за переконання, але й конкретно заявити про наші стремління й ідеї, пориви і цілі.

Рух зупинити репресіями неможливо.

Жертви запалюють, а не спопеляють серця. Українці повинні б, накінець, мати право вільно жити на рідній землі, користуватись рідною мовою, відстоювати свої національні традиції, збагачувати всю духовну спадщину, одержану від предків, захищати від осквернення свої національні святощі.

Московський шовінізм оправдує проведення духовного геноциду проти нашої нації марксизмом-ленінізмом у формі сталінського большевизму — найбільш страхітливої і реакційної ідеї сучасности.

Положення, яке постало на Україні, зобов'язує всіх українських патріотів, як на Батьківщині, так і за її межами, взяти на себе моральну відповідальність за долю нації. Настав час сказати про наші стремління і обов'язки, які накладають на нас звання борців за громадянські права. Ми — демократи. Для нас вищими принципами суспільного і національного співжиття являється Загальна Декляраціяя Прав Людини ООН, пакти і документи ООН про суверенітет і незалежність націй і народів.

Ми віримо, що зусиллями самого українського народу при моральній підтримці інших народів СРСР, а в тому і російського, народів демократичних країн і ООН Україна вкоротці здобуде незалежність і займе належне їй місце в крузі великих демократичних країн світу.

Історична доля України

Україна на протязі ряду віків розглядалась царською бюрократією, як невід'ємна складова частина Росії. Її самобутність, державність, культура, традиції, мова — офіційно не признавались, будь-які прояви національного життя заборонялись.

Тепер Україна гучно проголошується суверенною державою, багато говориться про розквіт, але паралельно зі злиттям, цілий час нав'язується думку, що Україна постійно живе тільки завдяки Росії під лозунгом „навіки разом" з Росією.

21 січня 1918 року УНР проголосила себе незалежною соборною українською державою. В результаті громадянської війни і воєнної поразки Україна була проголошена соціялістичною республікою на чолі з большевиками — складовою частиною РКП(б(. 30 грудня 1922 р., згідно з договором про створення СРСР, Україна входила в його склад, як суверенна держава.

Україна повинна стати незалежною, демократичною, духово багатою, матеріяльно забезпеченою, з високим рівнем розвитку освіти, науки, національної по суті, змісту і формі культурою... Щоби Україна щедро і гостинно могла приймати у себе громадян всіх країн світу, а її громадяни могли відвідувати країни по всіх континентах. Щоби громадян виховувала сім'я, школа, церква, суспільство, а не вулиця, концтабір, тюрма.

Можливі форми опору

Кожна людина, група людей, окремий народ кермується визначеними нормами моралі. Ми, українські політв'язні, вся вина котрих заключається в захисті рідного слова, літературної творчости, відстоювання прав людини і свого народу, уважаємо доцільним і абсолютно необхідним для спасіння від духового і культурного знищення такі норми поведінки для українця (ки):

— Вживання лише рідної мови на рідній землі і цим утверджувати себе і свій народ.

— Не віддавати дітей на навчання в дитячі садки і школи з російською мовою навчання, добиватися шкіл і дошкільних закладів з рідною мовою або самим вчити дітей.

— Відмовлятися від навчання в школах й інших учбових закладах з російською мовою викладання, вимагати шкіл, технікумів, вузів з рідною мовою й учитися самостійно, здаючи екстерном.

— Порозуміватися рідною мовою не лише в крузі сім'ї, але й на роботі, в суспільній діяльності, на вулиці.

Не відвідувати театр, кіно, концерти на російській мові, поскільки вони відпихаюче впливають на культуру усної мови, зокрема дітей і молоді. Це ж відноситься теле- і радіопередач.

— Відмовлятися від служби в армії за межами України і від командирів, котрі не говорять українською мовою.

— Не виїжджати на роботу поза межі України.

— Відстоювати свою право, право інших людей, свободу, честь, гідність, відстоювати суверенітет України.

Запропоновані вище форми опору політиці і практиці бюрократії, спрямованої на духовне і культурне знищення української нації — не передбачені жадним законом, як злочин.

...У випадку, коли хто-небудь з адміністрації, партійних, комсомольських чи профсоюзних діячів, міліція, прокурори, КДБ — цікавляться вашими переконаннями, поглядом, друзями, мистецькими смаками і т. д. — це слід розглядати, як обвинувачення, або спробу з вашою допомогою обвинуватити когось іншого. В таких випадках треба:

1. Не давати жадних пояснень до часу пред'явлення конкретного обвинувачення, санкціонованого прокурором.

2. Не давати жадних показів, у тому числі і позитивних, відносно осіб, котрих обвинувачують в інакодумстві, релігійних переконаннях, націоналізмі (це не відноситься обвинувачень в убивстві, грабіжі, хуліганстві і шпіонажі).

3. Не вірити в чесність, порядність і законність дій слідчого, не порівнявши з кримінально-процесуальним кодексом.

4. Не боятися покарання і навіть смерти за неіснуючий злочин тому, що таке покарання возвеличує покараного і показує тисячам і мільйонам людей справжнє обличчя палачів...

Терновим вінком для того, хто, подібно нам, піде служити своєму народові, може бути концтабір, тюрма, заслання в Сибір. Це довгі роки за межами батьківщини, решітка, колючі дроти, каторжні роботи, провокація КДБ, спроби понизити людську гідність...

....Не треба порушувати закони. Досить користуватися законами, котрі проголосила конституція СРСР і цим робити корисне для українського народу діло відродження, розквіту і свободи України...".

БУДІВНИЧІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В 1977 РОЦІ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ З ГОРДІСТЮ ПРЕДСТАВЛЯЄ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ 137 СВОЇХ НАЙКРАЩИХ ОРГАНІЗАТОРІВ-ЕНТУЗІЯСТІВ, ЯКІ В ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОМУ 1977 РОЦІ ПРИДБАЛИ 2,807 НОВИХ ЧЛЕНІВ Й ВПИСАЛИСЯ В ІСТОРІЮ ЦІЄЇ УСТАНОВИ, ЯК ЇЇ СПРАВЖНІ БУДІВНИЧІ. ПРИДБАВШИ ТАКЕ ПОВАЖНЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ, ВОНИ ДОПОМОГЛИ СОТНЯМ УКРАЇНСЬКИХ РОДИН — НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ ПЕРЕД НЕБЕЗПЕКОЮ НЕПЕВНОЇ ДОЛІ, ЗАПЕВНИТИ ВИЩУ ОСВІТУ СВОЇМ ДІТЯМ, А СОБІ НАДІЙНУ СТАРІСТЬ. ЧЕСТЬ І СЛАВА БУДІВНИЧИМ УНСОЮЗУ! ПРИКЛАД ЦИХ ЗАСЛУЖЕНИХ ГРОМАДЯН НЕХАЙ СТАНЕ ЗАОХОТОЮ ДЛЯ ІНШИХ СОЮЗОВЦІВ ДО ТАКОЇ Ж ВІДДАНОЇ ПРАЦІ ДЛЯ ДАЛЬШОЇ РОЗБУДОВИ УНСОЮЗУ, А З НИМ ВСІЄЇ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ПОЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ. ТІЛЬКИ У ВЕЛИКІЙ, ЗОРГАНІЗОВАНІЙ ГРОМАДІ НАША СИЛА І НАША МАЙБУТНІСТЬ!

М. Ольшанський, 51 — 119 · І. Одежинський 153 — 81 · І. Геврик 445 — 70 · В. Кобіто 121 — 57 · І. Петруньцьо 78 — 53 · Текля Мороз 465 — 52 · Анна Гарас 47 — 42 · М. Кігічак 240 — 41 · Т. Бутрей 164 — 38 · В. Оріховський 353 — 37 · С. Гавриш 83 — 35 · Квітка Стецюк 25 — 33 · Т. Сливінський 59 — 33 · А. Джула 161 — 32 · В. Рефт 120 — 31 · М. Семків 379 — 31

А. Іванюк 106 — 30 · Віра Напора 291 — 30 · Б. Зорич 432 — 30 · Олена Олек 22 — 29 · В. Палідвор 204 — 29 · Б. Корчинський 421 — 29 · А. Дорошенко 114 — 28 · Б. Дейчаківський 233 — 28 · С. Левицький 442 — 27 · Марія Кульчицька 8 — 26 · Бл. п. П. Федик 292 — 26 · Й. Ярема 372 — 26 · Ол. Дольницька — 434 — 26 · М. Шеремета 70 — 25 · М. Фединишин 155 — 25 · І. Пригода 200 — 25

Анна Баранкевич 212 — 25 · Анна Ремік 238 — 25 · В. Шмагло 336 — 25 · І. Кнігницький 430 — 25 · М. Шпитко 489 — 25 · М. Сорока 136 — 23 · О. Чабан 242 — 23 · Р. Припхан 399 — 23 · С. Мотрович 295 — 22 · А. Слюсарчук 174 — 21 · В. Гетманський 374 — 21 · П. Головачук 42 — 20 · Г. Корбяк 146 — 20 · П. Ліщак 230 — 20 · І. Чопко 271 — 20 · Бл. п. С. Глоговський 346 — 20

Віра Баніт 478 — 20 · Марія Гаравус 127 — 19 · С. Горалевський 106 — 18 · П. Щерба 173 — 18 · Т. Кубарич 217 — 18 · С. Іваницький 276 — 18 · В. Гавриляк 316 — 18 · Я. Леськів 133 — 17 · М. Куриляк 479 — 17 · Стела Раси 171 — 16 · Софія Куца 440 — 15 · Юлія Демчук 76 — 14 · А. Кушнір 83 — 14 · В. Цюпа 325 — 14 · Ю. Цегельський 368 — 14 · Л. Вовк 444 — 14

П. Шевчук 13 — 13 · М. Савків 57 — 13 · І. Гуцайлюк 147 — 13 · О. Мельник 166 — 13 · Я. Базюк 175 — 13 · І. Дяківський 375 — 13 · М. Турко 63 — 12 · П. Бабич 115 — 12 · М. Юзенів 194 — 12 · М. Кальба 226 — 12 · П. Аркотин 261 — 12 · С. Кравець 277 — 12 · Марія Душник 293 — 12 · Д. Галонжка 307 — 12 · Я. Карпяк 385 — 12 · Д. Мирщинюк 502 — 12

І. Пециляк 6 — 11 · Людмила Кичун 50 — 11 · Д. Головатий 53 — 11 · В. Сачко 53 — 11 · В. Квас 88 — 11 · П. Залуга 183 — 11 · В. Колодій 191 — 11 · О. Твардовський 214 — 11 · М. Крика 237 — 11 · І. Флис 267 — 11 · Е. Барилка 268 — 11 · Б. Ясінський 287 — 11 · П. Врублівський 301 — 11 · І. Малко 320 — 11 · Д. Чук 321 — 11 · Р. Крупка 361 — 11

Ф. Петрик 362 — 11 · П. Тарнавський 375 — 11 · М. Нич 397 — 11 · І. Телюк 414 — 11 · Ю. Трипуненко 424 — 11 · В. Запаранюк 484 — 11 · М. Хомин 32 — 10 · С. Івасечко 48 — 10 · Й. Сидор 90 — 10 · І. Данилюк 93 — 10 · Л. Гардінг 206 — 10 · Е. Блідий 220 — 10 · С. Островський 270 — 10 · Мелянія Міляновии 287 — 10 · Марія Лисогір 325 — 10 · Марія Макар 348 — 10

Б. Футей 358 — 10 · О. Хома 383 — 10 · Анна Бурій 402 — 10 · В. Дідюк 407 — 10 · М. Бережук 454 — 10

НИЖЧЕ ПОДАНІ НЕ ПРИСЛАЛИ СВОЇХ ЗНІМОК:

Т. Дуда 163 — 55 · Р. Татарський 94 — 43 · Я. Фішер 346 — 40 · Марія Дейчаківська 233 — 35 · Ю. Гавришків 283 — 20 · Марія Капраль 112 — 16 · М. Карачевський 221 — 16 · М. Драпала 83 — 14 · Ю. Баранюк 371 — 14 · О. Продивус 356 — 13

П. Когут 56 — 12 · П. Прокопенко 89 — 12 · Емілія Саноцька 158 — 11 · І. Бурній 64 — 10 · І. Ярчак 113 — 10 · Л. Боднар 131 — 10 · К. Безкоровайний 256 — 10 · Ольга Челюсняк 266 — 10 · Евгенія Ваславська 278 — 10 · Маргарета Гентош 305 — 10

Степан Гавриш

БУДІВНИЧІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Під таким заголовком на іншому місці поміщуємо знімки найкращих організаторок і організаторів УНСоюзу, які в передконвенційному 1977 році придбали 2.807 нових членів, що є 75 відс. зі загального числа 3.743 членів, придбаних в тому році.

Ми з гордістю представляємо українській громаді відданих ентузіястів — організаторів, які, здобувши таке поважне число нових членів, вписалися в історію УНСоюзу, як його Будівничі. А при тому вони допомогли сотням-тисячам наших земляків, українських родин Америки і Канади набути відповідне життьове забезпечення, що є основою тривалости родини та їх добробуту.

Складаючи їм заслужене признання та подяку, вважаю за доцільне згадати, що в числі 137 поданих осіб із їхніми фотознімками маємо одного ,,СОТНИКА'', себто союзовця, що придбав понад 100 нових членів 1977 року. Тим щасливим союзовцем і єдиним ,,сотником'' є секретар 51-го Відділу в Чікаго Михайло Ольшанський, який придбав 119 членів, забезпечених на загальну суму 320.000 долярів. У числі 137-ох союзовців також подаємо 6 членів почесного ,,Клюбу П'ятидесятників'', які придбали 50 і більше членів, 34 члени ,,Клюбу Заслужених Союзовців'', які здобули 25 до 49 членів і 96 членів ,,Клюбу Будівничих УНСоюзу'', які придбали від 10 до 24 членів.

Згадуючи почесний ,,Клюб П'ятидесятників'', приємно відмітити, що три члени Головного Уряду стали його членами, а саме: головний радний з міста Братньої любови Іван Олежинський придбав 81 члена, голова Контрольної Комісії мгр Іван Геврик з Вінніпегу придбав 70 членів і головна радна пані Текля Мороз з Монтреалю придбала 52 члени. Приємно знадати і це, що в тому Клюбі є секретар 163-го Відділу з Філядельфії Теодор Дула, який перший рік став секретарем і, не маючи великого організаційного досвіду зумів придбати аж 55 нових членів. Два інші члени того Клюбу, Василь Кобіто і Іван Петруньцьо, це союзові ,,ветерани'', вони від років приєднували по 50 і більше нових членів.

Коли згадуємо членів ,,Клюбу Заслужених Союзовців'', то, в першу чергу, слід відмітити, що передконвенційний рік 1977 був ,,урожайним'' для того Клюбу, а це тому, що збагатився на ДЕСЯТЬ нових членів, які вперше придбали від 25 до 49 членів. З приємністю подаємо їхні прізвища, а саме: Ярослав Фішер — секретар 346 Відділу, придбав 40 членів, пані Марія Дейчаківська — секретарка 233 Відділу, придбала 35 членів, Тарас Сливінський — секретар 59-го Відділу, придбав 33 члени, пані Віра Напора — секретарка 291-го Відділу придбала 30 членів, судля Бернард Корчинський — секретар 421-го Відділу в Канаді, придбав 29 членів, головний радний інж. Анатолій Дорошенко, придбав до Чікагських Відділів 28 членів, пані Марія Кульчицька — секретарка 8-го Відділу, придбала 26 членів, Микола Шеремета — секретар 70-го Відділу, придбав 25 членів, пані Анна Бараневич — секретарка нового 212-го Відділу в Флашінгу, Н. Й., придбала 25 членів і Василь Шмагло — секретар 336-го Відділу, придбав 25 членів.

Слід згадати і це, що в ,,Клюбі Заслужених Союзовців'' перше місце займяв ,,чемпіон'' Детройтської Округи секретар 94-го Відділу Роман Татарський, придбавши 43 члени. До того Клюбу належать також такі союзові ,,ветерани'', які були його першими членами 16 років тому, а саме: Михайло Семків — секретар 379-го Відділу в Чікаго, пані Квітка Стецюк — секретарка 25-го Відділу в Джерзі Сиeveryone Сіті, головний радний Іван Одежинський, голова 153-го Відділу, і Михайло Фединишин — секретар 155-

(Закінчення на ст. 4-ій)

УКРАЇНЦІ, ГРОМАДЯНИ! „СВОБОДА" ОФІЦІЯЛЬНИЙ ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ВІДЗНАЧАЄ ЦЬОГО РОКУ 85—РІЧЧЯ СВОЄЇ БЕЗПЕРЕРВНОЇ СЛУЖБИ НАШІЙ ГРОМАДІ І НАШОМУ НАРОДОВІ. З НАГОДИ ЦЬОГО ЮВІЛЕЮ ДОКЛАДІМО ЩЕ БІЛЬШЕ ЗУСИЛЬ, ЩОБ ЗДІЙСНИТИ ЗАКЛИК „СВОБОДИ" З -ПЕРЕД 85 РОКІВ ТА ОБ'ЄДНАТИ ВСІХ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ Й КАНАДИ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1978 РОКУ

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ЛЮТОМУ 1978 Р.

П. Ч. Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано чл. у лютому	Разом у 1978 р.	членів на суму	АДД
ОКРУГИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ					
Філядельфія	39	20	40	$ 92,000	3
Піттсбурґ	18	11	18	33,500	3
Шамокин	20	6	8	23,000	1
Аллентавн	11	3	3	5,000	—
Скрентон	9	1	1	1,000	—
Вілкс Бери	9	2	2	1,500	—
Разом:	**106**	**43**	**72**	**$ 155,000**	**7**
ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ					
Балтімор	9	9	17	$ 63,000	1
ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ					
Ню Йорк	35	22	43	$ 109,000	7
Сиракюзи-Ютика	13	8	13	19,500	—
Рочестер	10	6	8	11,500	—
Трой	7	2	10	27,000	3
Боффало	9	4	7	13,000	—
Разом:	**74**	**42**	**81**	**$ 180,000**	**10**
ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ					
Нюарк	22	8	16	$ 27,000	—
Джерзі Сіті	11	2	8	14,000	—
Перт Амбой	12	4	9	34,000	4
Пассейк	7	3	3	3,000	—
Разом:	**52**	**17**	**36**	**$ 78,000**	**4**
ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МІЧІҐЕН І ОГАЙО					
Чікаго, Ілл.	34	18	34	$ 125,500	10
Детройт, Міч.	20	12	21	77,500	5
Клівленд, Огайо	21	9	14	42,500	4
Янгставн, Огайо	9	8	9	16,000	—
Разом:	**84**	**47**	**78**	**$ 261,500**	**19**
ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ					
Ню Гейвен, Конн.	19	7	12	$ 17,000	—
Бостон, Масс.	6	6	10	9,500	—
Вунсакет, Р. Ай	6	1	2	6,000	1
Разом:	**31**	**14**	**24**	**$ 32,500**	**1**
ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ					
Централька	6	2	3	$ 5,500	—
Міннеаполіс, Мінн.	6	—	—	—	—
Ст. Луїз, Мо.	6	1	2	15,000	—
Разом:	**18**	**4**	**5**	**$ 20,500**	
Необ'єднані Відділи в Америці	22	8	9	$ 23,500	2
ОКРУГИ КАНАДИ					
Торонто, Онт.	25	11	17	$ 52,000	6
Монтреаль, Квеб.	8	9	16	31,500	1
Ніяґара, Онт.	9	1	2	10,000	1
Захід Канади	19	9	24	70,000	7
Разом:	**61**	**30**	**59**	**$ 163,500**	**15**
Загальна сума	**457**	**214**	**381**	**$ 977,500**	

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ЛЮТОМУ 1978 РОКУ

Ч. В.	Організатор	Придбав у лютому	Сума забезпечення	В тому АДД	Разом у 1978 р.
	ОКРУГА АЛЛЕНТАВН				
47	Анна Гарас	2	$ 4,000		2
137	М. Колодруб	1	1,000		1
	Разом:	**3**	**$ 5,000**		
	ОКРУГА БАЛТИМОР				
15	Е. Іванців	1	$ 5,000		4
55	А. Ціздин	1	1,000		2
290	М. Хома	1	1,000		1
320	І. Малко	3	6,000		6
337	Е. Притула	3	9,000		3
	Разом:	**9**	**$ 22,000**		
	ОКРУГА БОСТОН				
307	Д. Галонжка	5	$ 5,000		7
374	В. Гетманський	1	1,000		1
	Разом	**6**	**$ 6,000**		
	ОКРУГА БОФФАЛО				
360	І. Гаврилюк	4	$ 8,000		4
	ОКРУГА ЧІКАҐО				
22	Олена Олек	1	$ 5,000	1 АДД	1
33	Софія Оріх	1	1,000		1
35	Б. Вовчик	2	10,000	1 АДД	2
51	В. Шевчук	2	15,000	1 АДД	7
106	В. Нечай	1	1,000		1
136	М. Сорока	5	35,000	2 АДД	5
220	Е. Блідий	1	1,000		1
221	М. Карачевський	1	1,000		5
399	Р. Припхан	1	10,000		6
423	А. Дорошенко	2	2,000		2
472	В. Литвин	1	5,000	1 АДД	1
	Разом:	**18**	**$ 86,000**	**6 АДД**	
	ОКРУГА КЛІВЛЕНД				
50	Людмила Кичун	1	$ 1,000		1
180	Ґеновефа Жеребнях	1	5,000	1 АДД	2
233	Марія Дейчаківська	4	24,000	2 АДД	4
240	М. Кігічак	1	5,000	1 АДД	1
364	В. Владика	2	3,000		4
	Разом:	**9**	**$ 38,000**	**4 АДД**	
	ОКРУГА ДЕТРОЙТ				
94	Р. Татарський	10	$ 30,000		15
183	П. Залуга	2	4,000		2
	Разом:	**12**	**$ 34,000**		
	ОКРУГА ДЖЕРЗІ СИТІ				
281	М. Гись	1	$ 1,000		4
287	Б. Ясінський	1	2,000		1
	Разом:	**2**	**$ 3,000**		
	ОКРУГА МОНТРЕАЛЬ (Канада)				
434	Олександра Дольницька	3	$ 3,000		3
448	Ольга Плешкевич	2	2,000		2
465	Текля Мороз	2	2,000		4
474	Дарія Манило	1	1,000		1
475	П. Кірик	1	1,000		1
	Разом:	**9**	**$ 9,000**		
	ОКРУГА НЮАРК				
27	В. Сенежак	2	$ 7,000		2
133	Я. Леськів	1	3,000		2
172	С. Гавриш	3	3,000		
	В. Осадчук	2	2,500		7
	Разом:	**8**	**$ 15,500**		
	ОКРУГА НЮ ГЕЙВЕН				
67	В. Пипюк	1	$ 2,000		1
68	І. Шило	1	1,000		1
254	В. Романишин	1	3,000		1
277	М. Мединський	1	1,000		
	В. Василенко	1	1,000		
	С. Кравець	2	2,000		4
	Разом:	**7**	**$ 10,000**		
	ОКРУГА НЮ ЙОРК				
6	І. Пециляк	3	$ 5,000		3
8	Марія Кульчицька	2	2,000		
	Л. Фігурський	1	1,000		3
16	М. Москаль	1	2,000		1
88	В. Берізка	2	6,000	1 АДД	2
200	І. Пригода	1	5,000		5
204	М. Шпонтак	2	2,000		
	В. Палідвор	5	20,000	2 АДД	9
212	Анна Баранкевич	1	1,000		1
293	Марія Душник	1	5,000		1
361	С. Літепло	3	3,000		3
	Разом:	**22**	**$ 52,500**	**3 АДД**	
	ОКРУГА НІЯҐАРА				
468	О. Самець	1	$ 5,000.00		1
	ОКРУГА ПАССЕЙК				
394	В. Закревський	3	$ 3,000		3
	ОКРУГА ПЕРТ АМБОЙ				
349	М. Захарко	1	$ 5,000		2
353	В. Оріховський	1	5,000	1 АДД	3
372	Й. Ярема	2	3,000		4
	Разом:	**4**	**$ 13,000**	**1 АДД**	
	ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ				
32	М. Хомин	1	$ 3,000		1
156	Бонні Ґалягер	3	11,000		5
162	Д. Федорійчук	1	1,000		1
163	Т. Дуда	4	4,000		6
245	М. Голінко	2	2,000		
	М. Мартиненко	3	7,000		6
321	Д. Цюк	1	500		1
375	П. Тарнавський	1	500		2
430	І. Кнігницький	4	12,000	2 АДД	4
	Разом:	**20**	**$ 41,000**	**2 АДД**	
	ОКРУГА ПІТТСБУРҐ				
63	М. Турко	2	$ 2,000		2
113	Ю. Филипс	1	500		
	І. Ярчак	3	2,000		6
120	В. Рефт	3	15,000	3 АДД	3
61	А. Джула	2	6,000		5
	Разом:	**11**	**$ 25,500**	**3 АДД**	
	ОКРУГА РОЧЕСТЕР				
217	Т. Кубарич	3	$ 7,000		3
316	В. Гавриляк	1	1,000		2
343	Марія Сверида	1	1,500		1
367	В. Попович	1	1,000		2
	Разом:	**6**	**$ 10,500**		
	ОКРУГА СКРЕНТОН				
123	І. Голик	1	$ 1,000.00		1
	ОКРУГА ШАМОКИН				
2	Елізабет Сенковіч	1	$ 3,000		1
31	М. Стак	1	1,000		1
85	Т. Панько	1	1,000		1
305	Маргарета Гентош	2	15,000	1 АДД	2
429	Марія Врублевська	1	1,000		1
	Разом:	**6**	**$ 21,000**	**1 АДД**	
	ОКРУГА СИРАКЮЗИ-ЮТИКА				
39	І. Пиндус	3	$ 3,000		4
121	В. Кобіто	3	3,000		4
271	І. Чопко	1	1,000		2
330	Я. Мартинюк	1	5,000		1
	Разом:	**8**	**$ 12,000**		
	ОКРУГА ТОРОНТО				
49	С. Вовк	3	$ 3,000		8
402	Я. Бурій	4	16,000	3 АДД	4
460	Р. Горнич	4	20,000	2 АДД	4
	Разом:	**11**	**$ 39,000**	**5 АДД**	
	ОКРУГА ТРОЙ				
57	М. Савків	1	$ 2,000		1
191	В. Колодій	1	1,000		1
	Разом:	**2**	**$ 3,000**		
	ОКРУГА ВІЛКС БЕРИ				
169	В. Стефурин	1	$ 1,000		1
223	І. Гринчишин	1	500		1
	Разом:	**2**	**$ 1,500**		
	ОКРУГА ВІННІПЕҐ (Захід Канади)				
421	Б. Корчинський	8	$ 32,000	4 АДД	23
503	Т. Войтів	1	2,000		1
	Разом:	**9**	**$ 34,000**	**4 АДД**	
	ОКРУГА ВУНСАКЕТ				
242	Жанет Барделл	1	$ 5,000	1 АДД	1
	ОКРУГА ЯНҐСТАВН				
230	П. Ліщак	5	$ 11,000		5
274	Олена Сенедяк	3	4,000		3
	Разом:	**8**	**$ 15,000**		
	ОКРУГА СТ. ЛУЇЗ				
373	Ярослава Вільямс	1	$ 5,000		1
	ОКРУГА ЦЕНТРАЛЬНА				
141	А. Лихолат	1	$ 2,500		1
226	М. Кальба	1	1,000		1
354	М. Війтик	1	2,000		1
	Разом:	**3**	**$ 5,500**		
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ				
11	Ю. Сціпений	1	$ 5,000	1 АДД	1
79	А. Рудник	1	1,000		1
257	П. Сильчак	2	7,000	1 АДД	2
368	Ю. Цегельський	2	6,000		3
417	І. Цибрівський	1	500		1
486	В. Оренчук	1	1,000		1
	Разом:	**8**	**$ 20,500**	**2 АДД**	

СТЕПАН ГАВРИШ
головний організатор

Степан Гавриш

ЩЕ ПРО НОВУ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ ТР-65

У листопаді 1977 року УНСоюз впровадив нову, надзвичайно корисну клясу забезпечення для дітей і молоді від дня їхнього народження до 15-го року життя. Впровадивши нову клясу забезпечення, УНСоюз негайно поінформував про неї громадянство, а при тому секретарів і інших відділових урядовців різними оголошеннями, включно з статтями на сторінках „Свободи" і „Українського Тизневика". До того видано 10,000 спеціяльних двомовних брошурок, які розіслано до секретарів і зацікавлених громадян. На оплачуваних союзових радіоавдиціях також заподано вияснення про нову грамоту. У зв'язку з цим ми були певні, що немає труднощів зрозуміти нову клясу. Але відвідавши особисто кількадесят секретарів, а головно бувши учасником нарад Окружних Комітетів, я ствердив, що поважне число відділових урядовців і громадян бажають ширшого пояснення про цю, так корисну нову клясу забезпечення. Тому коротко у тій статті дам відповідь на поставлені мені важливіші питання а саме:

1. В ЯКОМУ ВІЦІ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИ ДІТЕЙ НОВОЮ ГРАМОТОЮ, НА ЯКУ СУМУ І ЗА ЯКУ ЦІНУ?
Відповідь — кожна дитина в доброму стані здоров'я у віці від 6-ох тижнів до 15-го року життя може бути забезпечена на $1,000 в клясі ТР-65 з ОДНОРАЗОВОЮ ВКЛАДКОЮ 75.00 долярів без дальшого плачення вкладок до 23-го року життя.

2. КОЛИ БАТЬКИ ЗАПЛАТЯТЬ 75.00 ДОЛЯРІВ ЗА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИТИНИ — І ПО ДЕСЯТИ РОКАХ СХОЧУТЬ ЗГРОШОВИТИ ГРАМОТУ, ЩО ОДЕРЖАТЬ ЗА НЕЇ І СКІЛЬКИ ОДЕРЖАТЬ ДИВІДЕНДИ?
Відповідь — ТР-65 є терміновим забезпеченням до 23 року життя і тим самим у тій клясі нема грошових зворотів, як також не виплачується дивіденди.

3. ТО ЧОМУ ТОДІ КУПУВАТИ ЦЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ?
Відповідь — це забезпечення є дуже корисне під різними аспектами, по перше, що за одноразову вкладку 75.00 долярів дитина є забезпечена на 1,000 долярів до 23 року життя, і якщоб, не дай Боже, наступила смерть УНСоюз виплачує повну суму забезпечення. Відтак, заплативши раз вкладку 75.00 батьки знають, що до 23-го року дитина має якесь забезпечення і ніхто не буде її турбувати навіть тоді, коли б нестало батька, чи матері. А ще важливішим фактором є це, що коли забезпечена дитина скінчить 23 роки життя БЕЗ ДОДАТКОВОГО СТВЕРДЖЕННЯ ЇЇ СТАНУ ЗДОРОВ'Я, та молода людина автоматично є забезпечена на 5,000 долярів із тією самою вкладкою 75.00 долярів річно.

4. ЧИ МОЖНА ПІДВИЩИТИ СУМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?
Відповідь — Так, якщо молода людина скінчивши 23 роки життя погодиться заплатити 75.00 дол. за перших 5,000 долярів забезпечення, то тоді знову, без додаткового ствердження стану здоров'я, може підвищити своє забезпечення по 5,000 долярів у віці 25, 28, 31, 34, 37 і 40 років життя. Ціна за кожних 5,000 долярів додаткового забезпечення буде та сама — 75.00 долярів.

5. ЧИ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ БУДЕ ВИПЛАЧУВАТИ ДИВІДЕНДУ ВІД СУМИ 5 І БІЛЬШЕ ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ?
Відповідь — Так. сьогодні УНСоюз за кожну тисячу долярів життьового забезпечення по першому календарному році платить дорослим членам 5.00 долярів дивіденди. І якщо молода людина в 23 році життя заплатить за 5,000 долярів забезпечення 75.00 долярів вкладки, то у 25 році життя одержить вже 25.00 долярів дивіденди, себто ОДНУ ТРЕТЮ З ЗАПЛАЧЕНОЇ ВКЛАДКИ. Чи є такий банк в Америці або Канаді, щоби заплатив 30% від ощадностей? А УНСоюз до дивіденди в випадку смерти забезпеченого мусить виплатити ще і 5,000 долярів.

6. ЧИ В КЛЯСІ ТР-65 Є ГРОШОВІ ЗВОРОТИ І ЯК ДОВГО ТРЕБА ПЛАТИТИ ЧЛЕНСЬКІ ВКЛАДКИ ДО УНСОЮЗУ?
Відповідь — Кляса ТР-65 є подібна до кляси Р-65 і тим самим вкладки є платні до 65 року життя. Скінчивши 65 років життя, член більше членських вкладок не платить, а грамота стає вповні виплачена на ціле життя. Якщо ходить про грошові звороти, то забезпечений може по кількох років зажадати „згрошевлення грамоти" і одержать зворот вплачених вкладок, згідно усталеної союзової тарифи. Тут слід додати і це, що до 23 року життя, як вже було сказано, немає зворотних вартостей і тому цю клясу названо ТР-65, себто термінове забезпечення до 23 року життя, а опісля життьове (Р-65) забезпечення до 65 року життя.

7. КОЛИ ДИТИНА ВЖЕ Є ЗАБЕЗПЕЧЕНА В УНС В КЛЯСІ Е-18, АБО КЛЯСІ Е-20, ЧИ ОПЛАЧУЄТЬСЯ ЩЕ ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ ЇЇ В КЛЯСІ ТР-65?
Відповідь — Так і ще раз так! Забезпечивши дитину в клясі Е-18 або і Е-20 отже коли молодий студент-студентка досягне 18 чи 20 років, і одержить 1,000 долярів, тоді автоматично перестає бути членом УНСоюзу, втрачає контакт з українською установою, а то і громадою. З практики знаємо, що не багато батьків відновили членство дітей, коли одержали належність за дозрілу грамоту у віці 18-20 років. Напевно шановні читачі погодяться зі мною, що це саме є і вік, коли молоді повинні мати найбільше забезпечення тому, що воно в тому віці є дешеве. І якраз тут моя відповідь повинна промовити до зрозуміння батьків, що коли діти одержали гроші у віці 18-20 років за дозрілі грамоти, то купивши їх перед 15 роком життя за одноразову вкладку 75.00, вони є далі членами УНСоюзу до 23 року життя. При тому слід пам'ятати і СТИПЕНДІЇ УНСОЮЗУ. Коли грамота Е-18 дозріла в віці 18 років, якраз тоді коли молодь вступає на студії в коледжах і університетах, та молода людина не може старатися про стипендію УНСоюзу, бож мусить бути найменше два роки членом перед внесенням аплікації про отримання стипендії. АЛЕ, МАЮЧИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КЛЯСІ ТР-65, МАЄ ВСІ ПРАВА СТАРАТИСЯ ПРО ОДЕРЖАННЯ СТИПЕНДІЇ ВІД УНСОЮЗУ. А Союзівка Союзова Оселя в Кетскільських горах; кожен член УНС одержує знижку, а молоді студенти можуть старатися про сезонову працю, але перед треба бути членом УНСоюзу.

Реасумуючи відповіді на окремі запити, вважаю за найважливіший фактор це, що за суму 75.00 долярів, себто одноразову вкладку є нагода прив'язати нашу молодь до своєї рідної української установи, а коли діти дійдуть до 23 року життя, тоді самі вирішать, чи варто їм за таку низьку ціну, як 75.00 долярів мати забезпечення на 5,000 долярів.

Забезпечення повинні купити для своїх дітей в першу чергу батьки, а також бабуні та дідуні. Чиж може бути кращий дарунок для дітей, внуків чи хресних дітей, як союзова грамота в клясі ТР-65 за 75.00 долярів? Ми зчаста купуємо дарунки за більші суми, які по короткому часі є непридатними, а одержавши по-мистецьки виконану грамоту УНСоюзу діти або внуки будуть горді зі своєї національности і — вдячні тим, хто їх нею обдарував.

БУДІВНИЧІ...

(Закінчення зі стор. 3-ої)

го Відділу в Перт Амбой. П'ятнадцять років членами Клюбу є секретар 204-го Відділу в Торонті Богдан Зорич.

Не можемо поминути і нашого гарного жіноцтва, яке з кожним роком себе більше активізує в союзовій праці. Доказом того є те, що 26 з них належать до згаданих Клюбів і разом придбали 527 членів, не враховуючи тих, що придбали менше чим 10 членів і тим самим не враховані до Клюбів. Перше місце, з придбанням найбільшого числа нових членів поміж жінками — союзовими діячками, зайняла головна радна і секретарка 465-го Відділу в Ляшіні, пані Текля Мороз, придбавши 52 члени. Але якщо говорити про суми життьового забезпечення нових членів, то перед веде також головна радна, але з Америки, а саме — секретарка 47-го Відділу в Бетлегемі, Па., пані Анна Гарас, яка продала забезпечення на суму 79. 000 долярів, а якщо врахувати акцидентове забезпечення, то разом продала на 144.000 долярів. Друге місце зі сумою забезпечення зайняла секретарка 22-го Відділу в Чікаго пані Гелен Олек, яка продала життьового забезпечення на суму 73.500 долярів, а разом з акцидентовим — на суму 123.500 долярів. Третє місце в сумі забезпечення зайняла секретарка 233-го Відділу в Лорейні пані Марія Дейчаківська, яка продала життьового забезпечення на суму 69.000 долярів, а з акцидентовим — на суму 119.000 долярів.

Згадуючи 137 заслужених союзових відданих працівників „місіонерів" УНСоюзу, насувається питання, а чому не могло бути 237, або і 337 в лаві будівничих установи, що її перші піонери назвали Заморською Твердинею? Не збираємося нікому докоряти, тим більше, що метою цієї статті є подякувати тим, що собі на це заслужили, але з жалем мусимо згадати, що поважне число союзовців легковажно прогайнували передконвенційний рік. Наша мета була придбати 5.000 нових членів, а придбавши лише 3.743 членів, не можемо це зарахувати до надзвичайних успіхів. Але якщо б усі Відділи були присвятили більше уваги організаційній праці, то намічена мета була би вповні виконана. На жаль, мусимо згадати і те, що 103 Відділи в передконвенційному році не придбали ні одного члена.

Повертаючись до 137 відданих союзовців, знімки яких поміщуємо, віримо, що їхня громадська і чесна праця стане заохотою іншим союзовцям до такої ж відданої праці для Українського Народного Союзу, а з ним усієї зорганізованої української спільноти поза межами України.

Честь і слава всім, які своїм трудом причинилися до успішної кампанії УНСоюзу в передконвенційному році, а також честь і слава тим, які допоможуть в році світлих ювілеїв 85-річчя „Свободи", 45-річчя „Українського Тижневика" і 25-річчя дитячого журналу „Веселка" та в році 29 Конвенції УНСоюзу осягнути намічену мету — придбання 5.000 нових нових членів, з того 3.000 до 29 Конвенції. Осягнення наміченої мети запевнить краще майбутнє українській спільноті в Америці та Канаді.

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо - очевидно — ці фотознімки нам надіслано

Юстин Ю. та Юрій А. Датен, сини Христини і Роберта Датен, нові члени 216-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії, Па.

Івась Онуфрейчук — перший зліва, Адам Д. Григорович — по середині і Христина Онуфрейчук — справа це нові члени 489-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Адам Д. Григорович це тепер наймолодший член цього Відділу.

Наталка і Роман Слободинські, діти Марії Вибачинської, нові члени 489-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку.

Орися і Катруся Мурза, доні Осипи та Івана Мурза, нові члени 133-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж.

Микола А. Матіяш, новий член 120-го Відділу УНСоюзу в Аліквіпі, Па., якого вписав у члени УНСоюзу його дідо Ілія Матіяш.

Зоряна Марія Климочко, доня Михайла та Павлини Климочко, нова членка 367-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н. Й. Ціла родина Климочків, батьки Зоряни, як теж її сестри Леся та Ірина і брат Богдан є членами 367-го Відділу УНСоюзу, Т-ва „Запорожська Січ" в Рочестері.

Роберт Єзьорський, син Христини-Тамари та Олександра Єзьорських, новий член 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку, Н.Й.

Маленькій Софійці Воробець, донечці д-ра Романа і Катерини Воробець, не проминуло ще і двох місяців, як вона стала найменшою та наймолодшою членкою 15-го Відділу УНСоюзу, Товариства „Україна" у Вашінгтоні, Д.К.

Рахиля Лідія Галич, доня Василя та Надії Галич, нова членка 17-го Відділу УНСоюзу ім. Івана Онищенка в Чікаго, Ілл.

Каролина Г. Заварська, доня Миколи та Ольги Заварських, нова членка 137-го Відділу УНСоюзу в Бетлегем, Па.

Сузі Колач, нова членка 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Грамоту УНСоюзу для Сузі взяли дідуньо Іван та бабуня Катерина Гурмани, які самі є членами УНСоюзу, як теж мати Сузі Патриція та двоє інших внучат.

Олександер Богдан Єзьорський, син Христини-Тамари та Олександра Єзьорських, новий член 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку, Н. Й.

Ніколє Христина Янчньонка, доня Дарії та Крістофа Янчньонки, нова членка 157-го Відділу УНСоюзу в Чікаго, Ілл. Слідами бабці та дідуся Сузанни і Володимира Савки, які є членами 157-го Відділу УНСоюзу пішла їх перша внучка Ніколє Христина Янчньонка, яка стала теж членкою 157-го Відділу УНСоюзу.

Тимотей Джеймс Івен, син Арлени Івен, новий член 67-го Відділу УНСоюзу в Ансонії, Коннектикат.

Весня Марія Вибачинська, доня Тараса і Марії Вибачинських, нова членка 489-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку.

Степан М. Рейфас, новий член 120-го Відділу УНСоюзу в Аліквіпі, Па., якого вписав у члени УНСоюзу його дідо Ілія Матіяш.

КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕҐАТИ 29 КОНВЕНЦІЇ УНС, ЯКІ ВИКОНАЛИ ВЖЕ СВОЮ ПОВИННІСТЬ І ПРИДБАЛИ „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ"

Джерзі Ситі. — З Організаційного Відділу УНС інформують, що обрані делеґати на 29 Конвенцію УНСоюзу, що відбудеться в Піттсбурґу, Па. в днях від 22 до 27-го травня 1978 року вже почали виконувати свою традиційну й статутову повинність, яка каже, що делеґати повинні активно допомагати в організаційній праці за постійне збільшення УНСоюзу.

Тому, що біжучий 1978 рік, є не лише конвенційним роком, але і роком світлих ювілеїв видань УНСоюзу, а саме: 85-річчя „Свободи", 45-річчя „Українського Тижневика" і 25-річчя дитячого журналу „Веселка" то метою УНСоюзу є придбання 3,000 нових членів до 29-ої Конвенції. Успіх цієї кампанії є розрахований передовсім на понад 400 делеґатів і їх виконання передконвенційної повинности — придбання до часу конвенції по десять нових членів.

З приємністю внизу подаємо перших делеґатів, які вже виконали своє конвенційне зобов'язання.

ПЕРШІ ДЕЛЕҐАТИ 29 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ, ЩО ЗДОБУЛИ „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ"

Б. Корчинський /421/ — 43

Олена Олек /22/ — 14

В. Палідвор /204/ — 14

В. Шарван /127/ — 10

Д. Галонжка /307/ — 10

НИЖЧЕ ПОДАНІ НЕ ПРИСЛАЛИ СВОЇХ ЗНІМОК

Р. Татарський /94/ — 19

В. Варшона /266/ — 266

Громада Статен Айленд вшанувала Патріярха Йосифа

Відділ Союзу Українок Америки в Статен Айленд, Н.Й., під проводом п. Марії Левицької і при співучасті укр. катол. парафії св. Трійці, вшанував 26-го лютого ц.р. в церковній залі 86-ті роковини уродин Їх Св. Патріярха Йосифа.

Хор місцевої церкви відспівав „Отче наш", після чого програму відкрив коротким словом парох о. Р. Брида, який сказав, що „сьогодні громада Статен Айленд вплітає ще одну квітку в вінок прославлення і адорації Патріярха Помісної Української Католицької Церкви".

Святочну промову виголосив маестро Михайло Мороз, звеличуючи постать новітнього Мойсея і насвітлюючи багатогранність його особовости. Він звернув увагу на визначні досягнення Патріярха на церковному і культурному відтинках, на відродження зацікавлення широких мас мирян справами Української Церкви, створення центрів української культури, ініціятиву діялогу з Українською Православною Церквою. Наприкінці свого слова маестро М. Мороз вітав Ювілята „многолітствієм" і підкреслив, що Патріярх Йосиф своєю дією доказав, що „справа нашої Церкви це не тільки справа нашої релігії, але й важливий етап на шляху до нашого державного відродження". Присутні з великою увагою вислухали переконливого і милозвучного слова маестра М. Мороза (він же ж не тільки мистець-маляр, але й співак-соліст) і нагородила його щедрими оплесками.

Як солісти, виступали діти: Ганнуся (фортепіян) і Петрусь (скрипка) Клим, а зворушливу деклямацію виголосив Ігорчик Кобрин, склавши руки, як до молитви, й піднісши очі вгору та прохаючи Бога обдарити Їх Св. Патріярха кріпким здоров'ям.

На святочно прикрашеній сцені домінували три, намальовані з натури, картини маестра Мороза: портрет Патріярха Йосифа, Собор св. Юра у Львові та св. Софія в Римі. Під портретом стояла мистецька гуцульська ваза, до якої підходили діти і вкладали, в пошані до Патріярха, рожі. Настрій свята підтримувала музика з грамофонних пластинок (Почаївська Божа Матір" і „Іже Херувими" у виконанні Ансамблю Бандуристів під дир. Божика і Китастого).

Після програми, пані з СУА гостили присутніх кавою й солодким.

д-р Євген Котик

„В здоровому тілі — здорова душа"

Цей клич придумали старинні греки майже дві і пів тисячі років тому, але він досьогодні не втратив своєї важливости та свого значення.

Коли ми оглядаємо старовинні грецькі скульптури або їх знімки, бачимо як тодішнє мистецтво старалося віддзеркалити здорове тіло, що було і є мешканням такої ж здорової душі. На тих мистецьких творах маємо змогу оглянути кожний, хоч би й найменший м'яз, що про нього не забув давній мистець - різьбар.

Ідучи за цим прикладом, наші люди в рідному краю, як основували в перших роках біжучого сторіччя руханкові товариства „Соколів" і „Січей", теж вставляли цей клич у свій гимн, додаючи ще слова: „Де сила, там воля вітає".

Здоров'я і фізична сила окремої людини, а тим самим і цілого народу — це великий Божий дар. Але він не приходить сам від себе. Здоров'я і силу треба плекати й розвивати, а щоб їх виробити, треба над цим розумно працювати.

Живучи в країні великих можливостей і добробуту, здавалося б, що про здоров'я не конче треба думати, що воно прийде саме, а в разі якоїсь недуги, легко її вилікувати, бож лікарів тут доволі і шпиталів є чимало. Та воно не завжди так.

Кілька років тому ми мали змогу читати в пресі нарікання, що серед чоловічої молоді в ЗСА немає навіть 50 відсотків такої, щоб була здібна служити у війську. Приймім, що серед цієї нездібної молоді є також такі, що різними способами ухиляються від обов'язку військової служби, то все таки число нездібних є разюче велике. З того бачимо, що тутешній молоді ще дуже далеко до того ідеалу, що його створили стародавні греки.

Здоров'я кожної людини залежить від двох чинників: а) від спадщини, яку отримала від батьків і б) від відпорности організму проти різних недуг, що чигають на неї. Ми не раз були свідками, що діти деяких батьків, хоча виглядали, що вони здорові, доживши до якогось віку, — вмирали. Цей критичний вік не в усіх однаковий; в одних приходить скоріше, а в інших пізніше. Бувають недуги, що довгими роками переходять з покоління на покоління. Ось, наприклад: син російського царя Миколи II, який разом зі своєю родиною загинув під час революції у 1917 р., мав недугу крови (гемофілію), себто кров у нього при випливі з тіла не ціпеніла. При найменшому пораненні йому грозила смерть, бо вся його кров могла витекти. Цю недугу він успадкував від своїх предків за посередництвом матері, хоча жінки на цю недугу не хворіють. Мені відомий випадок, що чоловік прийшов на світ з деякими ненормальностями рук. Ці ненормальності усунено при допомозі операції, але його внук (син доньки, зовсім здорові) народився з подібними ненормальностями.

Наші старші люди ще напевно добре пам'ятають ряди калік, які сиділи під церквами в часі відпустів та просили милостині. Були це люди горбаті, сліпі, глухонімі, деякі мали здеформовані руки або ноги. Це в більшості жертви алькоголізму своїх предків, коли то на початку XIX століття польські дідичі — великі землевласники по наших селах, сподіваючись знесення панщини, при допомозі своїх орендарів розпиячували наш нарід, щоб могти втримувати його у своїх руках і примушувати працювати для себе. Загально відомо, що алькоголізм батьків мститься на дітях, часом аж до п'ятого покоління.

Пам'ятаємо теж, що всіх, що хотіли їхати до Америки, провіряли лікарські комісії, і обтяженим чи підозрілим на деякі недуги, відмовляли дозволу на в'їзд.

Доказано також, що каліцтво або деґенерацію спричиняють деякі ліки. Недавно в наслідок пілюлі „контерґан" народилося в Німеччині кільканадцять тисяч дітей - калік. Про це був великий розголос у пресі, бо було це в наслідок „ліків", що їх вживали матері тих дітей під час вагітности.

Важкі наслідки для дітей можуть принести деякі недуги батьків (напр., сифіліс).

Хоч в ЗСА дуже добре поставлена опіка над немовлятами і тому їх смертність значно змаліла, проте життя у великих містах, де дими з фабрик і гази з авт сильно занечищують повітря, затроюють людські організми, незадовільне фізичне виховання в нижчих школах, численні засоби вигідної комунікації і тому недостаток руху, а при тому не завжди здорові, консервовані в пушках харчі, — це все разом спричинює, що молоде покоління в більшості виростає на хирявих, та як слід фізично недорозвинених.

Щоб у таких умовинах виховати здоровим наше молоде покоління, бо тільки на таке можна покладати надію, батьки повинні і над цією справою поважно подумати. Повинні застановитись, чи краще дбати про придбання матеріяльних користей, вигоди розривки і т. п., чи присвятити більше уваги вихованні своїх дітей на фізично і духово здорових і належно загартованих членів нашої спільноти.

Я переконаний, що всі думаючі батьки візьмуть до уваги в першу чергу здоров'я своїх дітей і присвятять їм якнайбільше своєї уваги. І саме тому подбають, щоб їх діти могли кожного дня провести бодай годину-дві десь у парку, в лісі, над річкою — серед чистішого повітря, де могли б набігатись, а тим самим вплинути на розвиток легенів, серця та всіх інших організмів свого тіла. Коли дещо підростуть, варто б зацікавити їх відповідним спортом, в якому брали б активну участь, а не слідкували за ним, сидячи нерухомо перед екраном телевізії.

Треба подбати, щоб діти щороку могли провести свої вакації серед природи, подальше від задимлених міст, скріплючи свої мускули і всі органи свого організму мандрівками в горах, купелями в чистих річках чи в морі.

Одночасно варта б ще згадати про харчі. Багато людей вживає харчів, приготованих у фабриках, і відповідно законсервованих, які дуже вигідні в ужитті. Заходить питання, чи ці харчі є корисні для організму? Читаємо про різні штучні засоби осолоджування страв і напитків часто бувають небезпечними для здоров'я. Чи не корисніше подбати про те, щоб дати дітям свіжі і приготовані вдома, хоч скромніші, але здорові харчі?

Про такі справи, як куріння тютюну, вживання алькогольних напитків і наркотиків навіть не згадую, бо сподіваюся, що наші думаючі батьки знають і належно розуміють цю велику небезпеку, яка загрожує їхнім дітям від цього і присвятять якнайбільше уваги, щоб в свій час освідомлювати дітей та докладати усіх зусиль, щоб їх діти були якнайдальше від цього лиха. Подібне з гумою до життя, про яку ще не говориться, але мабуть внедовзі почуємо і про її шкідливі наслідки.

Добре буде, коли ми, виховуючи своїх дітей, будемо постійно в контакті з чесним і гідним довір'я, своїм лікарем, пам'ятаючи завжди, що в здоровому тілі буде здорова душа.

Р. М.

Ювілей заслужених громадян

Матвій і Текля Політили

Матвій і його дружина Текля, з Гайтків, Політило мали родинний ювілей: сповнилося 60 років їхнього подружнього життя. Активний громадський і церковний діяч і більше як тридцятирічний секретар 192-го Відділу УНСоюзу в Геркімер, ще й тепер ревно читає „Свободу", маючи 88 років, ще й далі цікавиться церковним, громадським, релігійним життям і всім українством, а головно УНСоюзом, його успіхом і майбутнім розвитком, бо з УНС є пов'язані його майже пів сотні літ.

Матвій Політило народився у більшій селянській родині 9-го вересня 1889 р. у селі Грабова, повіту Камінка Струмілова у Західній Україні, де він прожив свої юнацькі роки. Тоді ця частина України, Галичина, була під австрійським пануванням; і життьові обставини наших людей були сірі і невідрадні. На краще майбутнє доброго вигляду не було; молоді до шкіл на рідній землі було тяжко дістатись не тільки із-за недостачі грошей, а й треба було мати протекцію, щоб наших юнаків і юначок прийняли до шкіл. Іншої ради не було, і треба було залишатись на ріднім господарстві, а якщо воно було замале, а дітей у родині було більше, то молодь була змушена працювати на фільварках панів, які платили робітникам так, як хотіли. З такою долею не міг погодитись молодий 19-річний інтелігентний і енергійний юнак Матвій Політило. Агенти вербували молодих людей до Прусів (Німеччина), або за океан до Америки чи до Канади. У 1909 р. він вирішив поїхати услід за іншими юнаками і юначками, щоб шукати кращої долі для себе, а, може, й навіть для свого нездоленого народу, до Америки.

Еміґрантів перевозили не раз старі кораблі, і подорож до Америки часто тривала не дні, а тижні, а то й місяці. Кораблі врядигоди зупинялись подорозі в інших пристанях. Така довга подорож звичайно виснажувала пасажирів-еміґрантів, а Острів Сліз ще більше дошкуляв. Наступного року Матвій Політило захворів і мусів повернутись додому до Галичини, а коли видужав, знову повернувся до Америки в 1911 році. Тоді він причалив не на східнє побережжя, де вже було багато еміґрантів, і не раз було тяжко одержати працю, а навіть якщо її одержав, то вона була мало платна, а у Тексасі робітникам платили більше, отже туди й поїхав Матвій Політило. Залюбки він оповідає і нам, дітям і своїм внукам про особисте і громадське життя. Не раз, зупиняючись, вдивляється своїми голубими очима, над якими звисає вже біла, як молоко, густа чуприна, десь углиб десятиліть і продовжує оповідання про початки нашого зорганізованого громадського життя.

Багато наших людей приїхало до Америки, щоб трохи підробитись, а підробившись, вони хотіли повертатися назад додому, в Україну. Та над Европою почали снуватись чорні хмари. Неспокої на сході Европи, а головно на Балканах не ворожили миру, а багато народів, включно з нашим, ждали на своє Воскресіння. Нарешті, 1914 р. вибухла Перша світова війна і додому вже не можна було повертатись. Наше громадське життя, що почало швидкими темпами розвиватись вже на початку цього століття, посилювалось. Наші люди почали будувати церкви і народні доми і організувати свої організації. Еміґранти в той час мало заробляли, одначе із цієї маленької платні вони улаштовували своє життя, посилали гроші своїм рідним, а часто звертали гроші за подорож, висилали пакунки в Україну та ще й давали гроші на наші організації і будували церкви та народні доми.

В 1911 році збудовано церкву Св. Покрови в Геркімері, яка стала першою українською церквою у Могавк Веллі. Люди громадились навколо церкви і там будували не тільки церковне життя, але й громадське. Заснувались церковні і світські хори, аматорські гуртки, читальні, кінцево-тижневі школи, Соколи, церковні братства і сестрицтва, допомогові і братські організації і інше суспільне життя. Час минав, а війна тривала аж до початків 20-их років. На українських землях зайшли великі зміни і наші люди потребували допомоги. Мрія повернення на рідні землі не сповнювалась, і наші люди почали закорінюватися на новій землі Вашінгтона та розбудовувати своє родинне життя. І так, 60 років тому, 27 січня 1918 року, Матвій Політило одружився із гарною панною, Теклею Гайтко, із села Ясюньки, повіту Горлиці, із найдальше висуненої на захід нашої землі Лемківщини. Вона тоді працювала у бавовняних фабриках в Геркімері. Вінчання відбулося в неділю в церкві Св. Покрови, де дружбами були Микита Мерена і Андрій Семенів, а дружками Анна Пухер-Бурчицька і Марія Гутеряк-Фредик. Молоде подружжя купило собі споживчу крамницю на Кінг вулиці в Геркімері. Продавши споживчу крамницю, вони купили ферму, одначе працювали в місті, згодом її продали, а Матвій Політило працював у Лайбрері Бюро Дивіжен оф Спері Ренд. Народилися діти і Текля Політило присвятила ввесь час своїм дітям і родині та виховувала дітей у християнському і українському дусі. Батьки дбали, щоб діти говорили українською мовою.

На початках тридцятих років Матвій Політило записався сам до УНСоюзу, а згодом — і всю свою родину. Він включився у союзове організаційне життя, його розбудову, а головно 192 Відділу в Геркімері. Незадовго став секретарем цього Відділу і пробув та трудився для Союзу до половини 60-их років, цебто одну третину століття, і щойно із-за свого віку залишив цей пост молодшим. Із захопленням він оповідає про Союзові Конвенції; бо його ж вибирали на 19-ту Конвенцію у Вашінгтоні, 1937 р., 20-ту Конвенцію в Гарисбургу в Пеннсильвенії, 1941 р.; 21-шу Конвенцію в Піттсбургу, 1946 р.; 22-гу Конвенцію в Клівленді, 1958 р.; і 25-ту Конвенцію у Ню Йорку, в 1962 році. У 1954 році він пішов на пенсію і тепер живе із своєю дружиною спокійним життям у домі, що їм збудували найстарша дочка Юлія із її мужем Олександром Полянським біля себе. У панства Політилів є п'ятеро дітей: син Михайло і чотири дочки: Юлія Полянська, Марія Рапач, Марґарета Пупчек і Евгенія Ликтей. Всі їхні діти подружились із українцями і Ювіляти діждались п'ятнадцятеро внуків і внучок. З них дев'ятеро вже покінчили університети і одержали свої посади, одна внучка студіює фармацевтику у Брукліні, а решта ще є у нижчих школах.

ЯЛ

Підсумки праці Українського Бюра Суспільної Опіки Метрополітального Чікаґо за 1977 рік

Праця Бюра полягала на порадах потребуючим у різних випадках, де вони потребували чи то допомоги, щоби добитися у влади, чи у працедавців того, що їм слушно належиться. В зв'язку з тим попри поради та телефонічні інтервенції у великій мірі праця полягала на виповнюванні різного роду форм та аплікацій в справі соціяльного забезпечення, додаткового соціяльного забезпечення, медікер, Блу Кросс, допомог, харчових значків, на видаванню леґітимацій на знижковий переїзд міським транспортом тощо. Полагоджувано також справи приміщення потребуючих у піклувальних домах (нерсінг гомс) та мешкань у дешевих домах для старших і багато інших справ.

Ті справи полагоджували співробітники Бюра в канцелярії Бюра при 2218 Вест Чікаґо, в їдальні для старших, в „Самопомочі", а в разі потреби в мешканнях потребуючих.

Крім тієї щоденної праці Бюро перевело в життя кілька більших проєктів, які вимагали чимало праці співробітників, деякі також чимало гроша з каси Бюра. Сюди належало: зорганізування Клюбу Старших Громадян при Катедрі Св. Володимира, організування літніх праць для української шкільної молоді. Хлопці і дівчата одержували платню з федеральних фондів, розділюваних містом, і працювали на протязі 9 літніх тижнів в українських установах. Зорганізування цієї літньої праці вимагало з огляду на величезну кількість кандидатів на ті праці і обмежене число місць, величезного вкладу праці співробітників Бюра. В цьому році удалося примістити на тих роботах 13 наших хлопців і дівчат, які працювали в Літній Півоселі, в бібліотеках Українського Музею і Філії Українського Католицького Університету і (протягом короткого часу) у редакції „Нової Зорі".

Дальшим проєктом, який вимагав не тільки більше як рік заходів, а також поважного вкладу грошей з каси Бюра було зорганізування української їдальні для старших громадян у віці понад 60 літ. Ту їдальню відкрито 1-го травня минулого року і вона містилася до кінця серпня 1977 року в залі Спортового Клюбу „Леви". а від того часу міститься в залі дому Відділів УНСоюзу при Вестерн. В їдальні зареєструвалося поверх 200 громадян, а користає з їдальні в пересічному коло 100 осіб Крім того 19 осіб, які не можуть приходити на обіди до їдальні, дістають обіди додому. (Було 20 таких осіб, але одна особа померла).

Дальшим проєктом, який перевело в життя Бюро, було зорганізування літом 1977 року Літньої Півоселі для дітей у віці 6-14 років. Завданням Півоселі було займатися дітьми, які в часі вакацій, чи цілий час, чи частину перебувають в Чікаґо.

Ці три вичислені проєкти заслуговують на спеціяльну увагу та признання ще тому, що мабуть у жадній іншій місцевості на терені ЗСА ні одна українська установа не зорганізувала ані літніх праць для української молоді в українських установах, ані літньої Півоселі для шкільної молоді. Якщо йдеться про їдальні для старших громадян, то крім Чікаґо мабуть лише а Детройті існує така їдальня, зорганізована і проваджена українцями. Взагалі, мабуть, лише в Чікаґо праця української суспільної опіки набрала такого розмаху.

Пригляньмося тепер другій сторінці тої діяльности — фінансовій. Поза прибиральницею в їдальні для старших ми не маємо жадних особових видатків. Всіх працівників в усіх установах Українського Бюра Суспільної Опіки (включно з працівниками їдальні) 2 особи, а від 1-го лютого 3 особи) оплачує місто, зглядно стейт з федеральних фондів. Але є видатки речеві. До кожного проєкту, який започаткувало чи переводить Бюро, треба класти принайменше на початку меншу або більшу суму грошей.

Почнім від їдальні для старших громадян, Місто дає готові обіди, потрібний паперовий посуд і оплачує персонал, поза прибиральницею, яку ми мусимо самі заплатити. Ми мусимо дати приміщення, заплатити забезпечення від випадків (наша асекураційна премія виносить 375 долярів річно), покрити дрібні видатки такі як телефон, рушники, мило, порошки до чищення тощо. Ми маємо проблему, якої не має більшість інших їдалень. В більшості їдальня міститься в приміщенні спонзоруючої агенції і це приміщення їдальня дістає даром. Українське Бюро Суспільної Опіки не диспонує відповідним приміщенням і ми мусимо винаймати. За приміщення у „Левів" ми платили по 300 долярів місячно, за теперішнє приміщення ми платимо Управі Домів Відділів УНСоюзу по 250 долярів місячно.

Нам частинно допомагають у покриванні видатків на їдальню наші фінансові установи: Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" і Щаднично-Позичкова Спілка „Певність", які, починаючи від серпня 1977, дають на покриття коштів їдальні по 50 долярів місячно. Не зважаючи на те, що старші громадяни, які користають з обідів у їдальні дають на покриття її коштів дрібні квоти (зразу по 10 центів денно, а від 1-го грудня по 15 центів денно), то Українське Бюро Суспільної Опіки мусіло в році 1977 доплатити до їдальні з власних фондів 1075.75 долярів.

В Півоселі ми затруднювали в основному наших хлопців і дівчат, які були на програмі літніх праць для молоді і отримували платню з публічних фондів.

Місто дало даром потрібне спортове приладдя і доставляло даром ланчі для дітей та тих наших хлопців і дівчат. Ми заанґажували, як управителя оселі, вчителя середньої школи, що йому ми платили з власних фондів скромну винагороду дол. 3.50 за годину; однак коли відвідування не дописало, ми були змушені після 4-ох тижнів звільнити управителя оселі і обмежитися молоддю, яка одержувала винагороду з міста. Вони провадили під нашим наглядом Півоселю аж до її закінчення.

З огляду на ті ощадності і з огляду на те, що Пластова Станиця, в якої домівці Півоселя містилася порахувала за цілий час лише 100 долярів, ми покрили майже всі видатки з оплат дітей (по 5 долярів тижнево) так, що доклали до Півоселі лише 27.12 центів.

Ми плянуємо також у літі 1978 року провадити Півоселю, яка є конечна, щоби під час літніх вакацій захоронити наших дітей, які мусять перебути цілі чи частину літніх вакацій у Чікаґо, від впливів вулиці.

Вже тепер ведемо підготову до того. Організуємо Педагогічну Раду Півоселі, яка мала би випрацювати пляни виховної праці в Півоселі і доглянути переведення тих плянів у життя. Щоби забезпечити Півоселю хоча частинно під фінансовим оглядом (оплачення управителя Півоселі, уможливлення знижок в оплатах для бідніших дітей, або у випадках де більше дітей з однієї родини зголосилося до Півоселі) переведено виграш, який дав начисто 825 долярів.

Як виглядає фінансовий стан Бюра Суспільної Опіки? Джерелом доходів Бюра є вкладки організацій, які є членами Бюра, і їхні вплати на покриття частини витрат на оплачення чиншу за домівку Бюра (в приміщенні Окружної Ради СУА при 2218 Вест Чікаґо), який виносить по 60 долярів місячно або 720 долярів на рік. Тому, що лише декілька організацій є членами Бюра, прихід з того джерела на рік виносить 390 долярів. Додатковим джерелом доходу Бюра є збірки під українськими церквами, які переводяться раз у рік. Це дуже непевне джерело тому що вислід збіркової кампанії залежить від погоди, числа збірщиків, яких можна дістати, а в першу чергу від того, чи можна перевести збірку під усіми церквами. Цього року збірка під церквами дала всього 689.55 долярів. Великі видатки і малі впливи в році 1977 були причиною того, що видатки забрали майже усі заощадження, які були в касі Бюра з попередніх „товстіших" років.

Цей короткий фінансовий звіт вказує, що дотеперішні джерела доходу Бюра не вистачаючі і що треба оглядатися за іншими джерелами.

При тому треба згадати з признанням, що у нашій праці чимало допомагали нам українці, які працюють в Міськім Уряді для Старших Громадян, у Стейтовім Уряді дла старших Громадян та по інших міських крядах.

Роман Верес

Свячення о. диякона Володимира Волощука

Під час дияконських свячень о. диякона Володимира Волощука. (Зліва): Володимир Волощук, син, Маруся Волощук, доня, о. диякон Володимир Волощук, пані Марія Волощук, мгр Ярослав Волощук, син. Усі добрі члени 115-го Відділу УНСоюзу.

У неділю, 25-го вересня 1977 року в церкві св. ап. Андрея Парма, Огайо, відбулися урочисті дияконські свячення о. В. Волощука. Це вперше в історії Української Католицької Церкви в Америці висвячено в стан світського диякона старшого одруженого чоловіка — вибраного з Божого люду. Свячення довершив Єпископ Владика Василь Лостен. Співслужили у цьому торжественному акті о. монс. Л. Адамяк, о. декан Я. Сірко, о. Т. Дурбак та о. В. Височанський. Диякунував о. Л. Тимків парох церкви св. ап. Андрея. Простору церкву заповнили вірні усіх парафій великого Клівленду і околиць. Прибула сумівська молодь Осередків Клівленду й Парми на чолі із координатором Округи Г. Головкою та молодь пластової станиці Клівленду із станичним д-ром В. Базарком. Проповідь в українській мові виголосив о. Т. Дурбак, в якій згадав про важкий шлях і самопосвяту о. диякона Володимира в час приготування себе до праці в Христовому винограднику. В англійській мові проповідь сказав о. М. Сап, парох церкви св. о. Миколая у Кентоні, Огайо, членом якої є о. диякон Володимир. Після свячень о. диякон Володимир попросив усіх вірних приступити до цілування хреста, роздаючи при тому пропам'ятні образочки з нагоди своїх свячень.

Після Богослужби відбулося прийняття в церковній залі. Між приявними членами родини, представниками організацій та отців був Владика Лостен. Програмою проводив о. декан Я. Сірко, який на початку сказав гарне слово про цю надзвичайну подію в житті Української Католицької Церкви в Америці і її Клівлендського Деканату.

Привітання склали: член Крайової Управи СУМА Г. Головка від КУ СУМА та всієї Спілки Української Молоді, членом якої є о. диякон Володимир, голова пластової станиці д-р В. Базарко від пластової молоді в Клівленді, голова 3-го Відділу ООЧСУ М. Гейниш від Визвольного Фронту та членства ООЧСУ, та голова станиці дивізії Л. Кусяка від Головної Управи і Братства дивізійників, який рівнож вручив почесну грамоту від Братства о. дияконові Володимирові як колишньому воякові дивізії. На кінці о. диякон Володимир подякував усім що будь чим причинились до так гарного переведення свячень а особливо пластовій і сумівській молоді та членам братства дивізійників за їхню зорганізовану участь.

Тиждень пізніше в неділю, 2-го жовтня у церкві св. о. Миколая в Кентоні, Огайо о. диякон Володимир вперше сослужив в Богослужбі. Маленька, але гарна церква невеликої української громади Кентону була вщерть виповнена вірними з Кентону, серед яких були гості з Клівленду і Парми. На запрошення о. диякона Володимира, дякував добре знаний громаді великого Клівленду дяк п. О. Чайка.

Після Богослужби, українська громада Кентону влаштувала прийняття в пошану всіми любленого і шанованого о. диякона Володимира. Програмою прийняття вів Г. Головка з Парми. В своєму вступному слові Г. Головка вказав на нелегкий життьовий шлях о. диякона Володимира, в якому, однак, о. диякон зумів побороти усі труднощі на шляху до здійснення своїх життьових мрій. Українська громада Кентону повинна бути горда із того, що має в особі о. диякона Володимира не тільки прикладного мужа і батька своїх дітей, а рівнож прикладного і гідного наслідування члена української громади, а зокрема молодечої організації СУМА.

Привіти склали п. П. Бабич від української громади Кентону, І. Фінковят від відділу УККА в Кентоні, І. Вільшанецький від Визвольного Фронту, та М. Гейниш від організації ООЧСУ 3-ій Відділ в Клівленді.

У неділю, 30-го жовтня 1977 р., на оселі СУМА „Хортиця", о. диякон Володимир на запрошення Г. Головки, вперше відслужив молебень для старшого юнацтва СУМА, яке було на триденному осінньому таборі. Отець диякон Володимир виголосив зворушливу проповідь до молоді, яка зворушила серця не тільки в молоді але й в батьків, які досить численно зібрались в цю гарну осінню неділю на оселі „Хортиця". У своїй проповіді о. диякон закликав молодь іти слідами борців 1-го листопада 1918 років, слідами славних героїв УПА, та слідами великого сина українського народу с. п. провідника ОУН С. Бандери, річницям яких був присвячений цей осінній старшоюнацький триденний табір.

Після закінчення молебня Г. Головка склав подяку о. дияконові від сумівської молоді за його духову опіку та висловив сподівання що о. диякон Володимир і намайбутнє щиро працюватиме серед сумівської молоді в ім'я добра української церкви та української визвольної справи.

Отець диякон Володимир Волощук народився 13-го червня 1926 року в містечку Тисьмениця, Західня Україна в селянській родині. Початкову освіту здобув в Тисьмениці, а середню в Станиславові. В розгарі Другої світової війни вступає в ряди Української Дивізії, в рядах якої бере участь в бою під Бродами. Після закінчення війни, ділить долю і недолю українського вояцтва в таборі полонених в Ріміні, а згодом переїздить до Англії де після звільнення з полону, одружується в 1949 році з Марусею з дому Працівник. В 1952 році переїжджає з родиною до ЗСА, до брата Теодора в Джонставні, Пенсильвенія. В короткому часі, на запрошення о. Єв. Боднара, переїжджає до Кентону, де окрім щоденної заробітньої праці, сповняє обов'язки дяка при церкві св. о. Миколая. Тут рівнож включається до громадської праці світських організацій, а зокрема в вихованні молоді при Осередку СУМА ім. гетьм. І. Мазепи де й належали його сини Ярослав та Володимир і донечка Маруся. За виховну працю серед юнацтва, заслужено одержує 3-ій ступень виховника СУМА.

В 1968 році поступає на студії до місцевого католицького коледжу „Волш", де після довгих вісімрічних студій у вечірніх годинах, здобуває з високим відзначенням бакалярат в ділянках богословії, філософії і історії. Крім студій в школі, на доручення Владики Лостена, доповняє приватно потрібні науки під наглядом о. Т. Дурбака в Акроні, Огайо.

Дня 10-го липня 1976 р. в Катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії, отримує свячення з рук Преосв. Владики Лостена, на учителя — півця і піддиякона.

Г. Головка

Фльорида вшановує Тараса Шевченка

(ПР) — Український Релігійний і Культурний Осередок ім. св. Андрія у Варм Мінерал Спрінґс і Норт Порт вже традиційно відзначує Шевченківські роковини в місяці березні, щоб вшанувати разом із цілим українським народом свого пророка й генія. І так у вівторок, 14-го березня ц.р. український православний священик о. прот. Володимир Мельник відправив Службу Божу в епископській церкві за померлих членів нашої громади: пань К. Мигаль і М. Демяк і лікаря д-ра Фердинанда Мельника. По Службі Божій отець відправив панахиду за Тараса Григоровича Шевченка. Майже всі члени нашої громади та перебуваючі тут туристи виповнили церкву й то обох українських віровизнань.

В суботу, 18-го березня ціла громада зійшлася знову до церковної епископської залі, щоб не лише віддати шану нашому генієві, але щоб зачерпнути наснаги до дальшої народної праці з його поезій і його життя. Свято відкрив голова громади В. Різник, а по його слові новозорганізований мішаний хор під управою И. Любчинського відспівав „Заповіт". Дальшою програмою проводив діючий культурно-освітній референт Е. Гриньків. Деклямували твори Т. Шевченка й про Шевченка пані П. Різник, О. Речицька й пан М. Шпіка. Доповіді про Т. Шевченка читали інж. В. Тимошенко й В. Рибак. Свято закінчив хор відспіванням „Думи мої...", а потім всі відспівали національний гимн.

По закінченні свята голова попросив усіх на перекуску до сусідньої залі, де гості й члени зазнайомлювалися поміж собою й де теж продавано книжки що їх подарували сенатор П. Юзик, Емілія Кандіїв, Єлисавета Паладій й А. Качала, прихід із яких у цілому призначений на побудову церкви.

Концерт Ганни Колесник у Торонті

Від останнього самостійного концерту Галини Колесник, який був присвячений українській релігійній музиці та оперним аріям композиторів XVIII століття, минуло майже 2 роки.

Від того часу співачка об'їхала з концертами українські осередки східної Канади й ЗСА, Европи й Австралії.

Повернувшись із концертового турне, Ганна Колесник бере участь у концертах як гість-виконавець та постійно поширює свій концертовий репертуар, останньо захоплюючись музикою Кирила Стеценка; зокрема творами до слів Олександра Олеся та Лесі Українки.

Промовляють Ганні Колесник пісні, де оспівана краса і доля покинутої Матері-України. Вона, як ніколи передтим, сприймає глибокий зміст поезії, яку так майстерно доповняє в музиці К. Стеценко. „Як правдиво описане пережиття по втраті батьківщини в словах О. Олеся і як глибоко відчуваю я їх зміст тепер!" — говорить співачка.

Тому-то й присвятила вона першу частину свого концерту в Торонті, який відбудеться у неділю, 9-го квітня, в залі Вест Парк, о год. 3:30 по пол. творам К. Стеценка. Друга частина концерту — це найновіші пісні сучасних композиторів у Україні, ЗСА і Канаді. Деякі з них будуть вперше виконані взагалі.

Треба привітати задум Г. Колесник щодо індивідуальної праці над мистецькими творами наших клясиків та над популяризацією творчости сучасних композиторів.

Треба також вірити, що українська публіка Торонта й околиць використає недільний час 9-го квітня на концерт Г. Колесник, щоб порівняти музичну вартість з мистецькою красою української музичної творчости, а одночасно відчути змістовне багатство пісень, відтворених засобами вокальних і драматичних умілостей солістки Київської Опери, яка і в еміґраційних обставинах не „гасить вогню запального" в своїй душі, а переливає радість і горе рідної землі в серце слухачів, що не забувають суті існування у країнах свого поселення.

Хай численність публіки на концерті Ганни Колесник буде їй нагородою за плекання рідних, красою незамінних пісень та заохотою до збереження й поширення їх серед збуденілих обставин.

Наша присутність на концерті буде конкретною піддержкою і мистецьким надхненням для співачки, яка, в контакті з рідною публікою, находить ґрунт для дальших мистецьких шукань і творчих задумів.

Олена Глібович

Український Літературно-Мистецький Клюб
136 2nd Avenue
New York, N.Y.

Ню Йорк. — Літературно-Мистецький Клюб інформує, що у п'ятницю, 7-го квітня ц. р., о год. 7-ій вечора, у приміщенні Клюбу виступить гурток ,,Молода муза'', створений при 82-му Відділі СУА, представляючи живу газетку, ілюстровану прозірками, п. н. ,,Всього потроху'' (ч. 2). У виконанні живої газетки візьмуть участь: Марта Зєлик, Людмила Канюга, Ольга Шевчук, Юрко Яримович — гість з Трентону, та Всеволод Онишкевич. Мистецьким дорадником цього гуртка є ред. Уляна Любович.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ВЕЧІР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Гурток Книголюбів і 20-ий Відділ Союзу Українок Америки у Філядельфії влаштовують у неділю, 9-го квітня ц. р., в год. 4-ій по пол. в залі товариства ,,Тризуб'', 4932 Н. Брод вул., Літературно-Мистецький вечір Міри Гармаш (поезія, сатира) і Романа Василишина (графіка, скульптура), при співучасті проф. д-ра Богдана Романенчука, членів Театральної Студії Молоді при ,,Театрі в П'ятницю'' під керівництвом Володимира Шашаровського, Роксоляни Чорпіти, Романа Кніґницького та Галини Ґербер, Юлії Шашаровської (сольоспів), Ірини Пелех (фортепіянове сольо) та Лідії Бульби (акомпаньямент).

Голова Гуртка Книголюбів Марія Харина, голова 20 відділу СУА Марія Галій і всі членки запрошують українське громадянство Філядельфії та околиці на цей цікавий Вечір.

Річні Загальні Збори 12-го Відділу ООЧСУ в Джерзі Сиṭі

В суботу, 18-го лютого ц.р. відбулися у власній домівці Загальні Збори 12-го Відділу ООЧСУ в Джерзі Сиṭі. Збори відкрив вступним словом голова Відділу інж. Іван Кравчук, привітавши представників місцевих організацій — д-ра Евгена Котика — голову місцевого Відділу УККА, друга Зенка Гальковича, члена Крайової Управи СУМА, що репрезентував місцевий Осередок СУМА, голову Українського Народного Дому — Володимира Білика, довголітнього члена Відділу — доктора медицини Івана Новаківського, та почесних членів Відділу — професора Е. Ясіновського та Григорія Буру.

Зборами провадила президія в складі: Дмитро Вох — голова, Зенко Галькович — секретар, д-р Евген Котик та професор Е. Ясіновський — почесні члени. Протокол з попередніх Загальних Зборів прочитав А. Шубак, який прийнято одноголосно. Звіт з діяльности 12-го Відділу ООЧСУ за 1977 рік подав голова інж. Іван Кравчук, насвітливши многогранну діяльність нашого Відділу. Звіт секретаря подав Антін Шубак, а фінансовий — Григорій Бура, а за Контрольну комісію звітував Михайло Гайдук. В дискусії над звітами забрали слово Г. Бура, Антін Шубак, Зенко Галькович, інж. І. Кравчук, Дмитро Вох та інші. Голова інж. Іван Кравчук та уступаючі члени Управи давали вичерпні відповіді на заторкнені дискутантами питання. Після уділення абсоюторії уступаючій Управі, слово мав представник Вілділу УККА доктор Евген Котик. Привіт віл Осередку Спілки Української Молоді виголосив друг Зенко Галькович, віл Народного Дому склав привіт Володимир Білик, вілтак був привіт професора Е. Ясіновського і накінець виступив доктор мелицини І. Новаківський, в своєму слові він накреслив чому було покликано ло існування політичну організацію ООЧСУ та її завлання. Після привітів та слова приступлено до вибору нової Управи на біжучий рік 1978. На пропозицію номінаційної комісії, котра складалася з членів — І. Щупляк - голова, П. Пришляк та А. Шубак — члени, запропоновано слідуючу листу членів до Управи: А. Шубак — голова, Степан Миколишин — місто-голова, Василь Бойко — секретар, Григорій Бура — касир, Дмитро Вох — референт преси й інформації, маестро Іван Цьолко — імпрезовий референт, професор Е. Ясіновський — культурно-освітній референт, члени управи: пані — Марія Бура, Надя Кравчук, Анна Вох, Параска Шеремета й друзі — Ярослав Іваницький, Павло Пришляк, Григорій Лосянович. Контрольна комісія: інж. Іван Кравчук — голова, Микола Шеремета та Михайло Гайдук — члени. Голова Президії привітав новообрану Управу та попросив А. Шубака до слова. Новообраний голова полякував Президії за ділове ведення Зборів, а членам за довір'я, закликаючи ло праці в наступній каденції всіх членів та симпатиків, а сам прирік оправдати працею поставлений на нього обов'язок голови. Збори закінчено відспіванням ,,Не пора''. Після зборів відбулося прийняття, що його приготовили пані: Надя Кравчук та Параска Шеремета. За чаєм та солодким присутні члени та гості ще довго провадили товариську розмову.

Дмитро Вох

У ЗАШМОРГУ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

юридичну зброю в обороні волелюбних людей, а то й цілих народів під тоталітарним гнетом.

Тому канадський міністер мультикультуралізму Норман Кафік влучно відмітив скрутну ситуацію державних діячів СССР та інших країн Східної Европи: — Підписавши ці угоди, вони на ділі зробили більші поступки, ніж вони здогадувалися... Протести Київської та інших груп для нагляду за виконанням Гельсінкських домовлень спричинили тим діячам багато бенґежного клопоту.

Таким чином московські дипломати, продавши Заходові „ленінську діялектичну мотузку", самі повисли на ній. Заперечити словесно ці добровільно прийняті зобов'язання можна тільки шляхом явного заперечення цілого Заключного Акту гельсінкських угод. Цебто признатися, що вся дипломатична акція Кремля довкола „европейської безпеки і співробітництва'' ґрунтувалася на фальшивих, нереальних засновках.

Шевченківський концерт в Сиракюзах

(Н.С.) — Сиракюзький Відділ УККА влаштував Шевченківський концерт у неділю 19-го березня в залі Укр. Народного Дому.

На сцені чоловічий хор „Сурма" під дириґентурою В. Жмура. Невмируще „Як умру, то поховайте..." підносить присутніх з місць. Хоч як багато разів ми чули ці слова, але вони щоразу звучать свіжо і глибоко нас вражають. Перед нами повстає і Дніпро, і кручі, і лани широкополі. Хто ніколи й не був на могилі нашого Пророка, він там тепер.

Здається, ніби тяжко сказати щось нове про Шевченка, та доповідач д-р Михайло Логаза попрацював і нагородив нас новим, цікавим, добре оформленим словом про нашого Співця. Шановний доповідач визначив Шевченка як Батька українського народу і поставив його в ряді найзаслуженіших — для своєї держави — імен світу. Та перед кожним із згаданих імен — зазначає доповідач — стоїть високий титул: президент Вашінґтон, король Людвик, король Християн III, президент де Валєрі, король Віктор Емануель, а наш Шевченко не має жадного титулу, більше того, він походить із найнижчих верств тодішнього суспільства, та завдяки його сильному геніяльному духові, він заслужено зайняв оте найвище місце серед нашого народу, він став Батьком українського народу. Другого подібного випадку нема в цілій історії світу. Геніяльне слово нашого Батька сучасні „царята" в Україні допасовують до свого копита, а традиційні шевченківські святкування забороняють. Та не можуть вони стримати того великого духа, який проймає серця своїх нащадків. Нове покоління в Україні глибоко перейняте ідеями Шевченка, що прелеґент і доказав наглядно на поезіях В. Симоненка.

Заавансований дівочий ансамбль СУМА „Чорнобривці" під керівництвом В. Жмура уже зо два роки урізноманітнює й доповнює наші імпрези в Сиракюзах. Цим разом під фортепіяновим супроводом Ігоря Годжака цей ансамбль виконав дві пісні: „Тополя" та „Сховалось сонце за гору".

Ми, бувши отут на чужині, повинні б щороку вислухати Шевченкове „Посланіє до живих і мертвих...", воно нагадає нам, чиї ми діти; а його артистично виконав Євген Курило із Бінґемтону.

А ось група юнацтва Пласту, немов в'язка свіжих запашних квітів, а на самому переді дві бандуристки Леся і Таня Гурські, що вже не раз збагачували наші імпрези. Під чарівні звуки бандур полилася пісня „Зоре моя вечірняя", виділяється дует Ліди Гвозди й Лесі Гурської, молоденькі чисті, але вже вправні голоси. Юнацтво виконало ще одну пісню „На високій дуже кручі". Ця ж сама група під ніжні звуки бандури (Леся Гурська) рецитує вірш Р. Заводовича „Свою Україну любіть". Діти добре підготовані, голосно й з чуттям віддали пошану великому Кобзареві.

А скільки ж їх! Десь понад два десятки дітей — це наша юна мандолінова оркестра СУМА під керівництвом В. Жмура і В. Машталіра. Радісні обличчя дітей говорять про те, що вони люблять мандоліну. Вони з завзяттям виконали: „За байраком байрак", „Реве та стогне" і „Садок вишневий..."

На закінчення мистецької програми на сцені знову виростає чоловічий хор, виконує пісню „Ой, літа орел..." та „Марш молоді". Разом із хором усі присутні відспівали національний гимн.

Радісно, що в цьому концерті взяли участь коло 50 дітей і молоді.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

У пам'ять Дорогого і Незабутнього Брата і Стрийка
сл. п. проф. д-ра Михайла Тершаківця
складають на Патріярший Фонд:

брат Іван з дружиною Неонілею	$25.00
братанок Василь з дружиною Марійкою	25.00
братанок Остап з дружиною Вірою	50.00

Замість квітів на свіжу могилу
св. п. проф. д-ра Михайла Тершаківця
складає 50.00 долярів
на Український Науковий Інститут
Гарвардського Університету
Олесь ТИШОВНИЦЬКИЙ

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра Ярослава Гриневича
брата проф. Дарії Витанович
складаю 25.00 долярів
на Українських Воєнних Інвалідів.

•

Опечаленій Родині глибокі, щирі вислови співчуття.
Ярослава НЕСТОРОВИЧ з Родиною

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Любої Сестрички
св. п. Доні Жук
І В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
Її Мужа
жертвуємо 100.00 долярів
на Фонд Українського Наукового Інституту
в Гарварді.
МАРІЯ СТЕФАНІВ з Мужем

В ДЕВ'ЯТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п.
ОЛЬГИ ШУСТ
яка відійшла у Вічність 9-го квітня 1959 року
відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в суботу, 8 квітня 1978 р., о год. 8 ранку
в церкві св. Юра в Ню Йорку
Про молитви просить —
син ВАСИЛЬ ШУСТ

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і ніколи Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і БРАТА
бл. п.
ІЛЬКА ЧУРМИ
буде відслужена
СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА
дня 20-го квітня 1978 р., о год. 7-ій ранку
в соборі свв. Володимира і Ольги
в Чікаґо, Ілл.
Просимо про молитви.
ЖІНКА, ДІТИ і ВНУКИ

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що в понеділок, 3-го квітня 1978 року, відійшов у Вічність на 66-му році життя наш Найдорожчий
МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ
бл. п.
ВАСИЛЬ ЛЕВОЦЬКИЙ

ПОХОРОН — в четвер, 6-го квітня 1978 р. з похоронного заведення Humiston Funeral Home, Kerhonkson, N.Y., о год. 9:30 ранку на цвинтар Pine Bush Cemetery, Kerhonkson, N.Y.

Горем прибиті:
дружина — КАТЕРИНА
дочки:
ГАЛИНА МИТРОФАНЮК
з мужем ЯРОСЛАВОМ і дочками
ХРИСТИНОЮ, НІНОЮ і АНЕЮ
АННА СЛОБОДЯН з мужем
ДАНИЛОМ і дочками ОЛЕНКОЮ
і РОМОЮ

Ділимося сумною вісткою з Українською Громадою, що довголітній член Церковного Хору св. Юра в Ню Йорку
бл. п.
АНДРІЙ ПЕЛІХ
відійшов ненадійно у Вічність 27-го березня 1978 р., на 54-му році життя.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 30-го березня 1978 р. з похоронного заведення П. Яреми в Ню Йорку до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар св. Духа.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Опечаленій Родині складаємо наші найглибші співчуття.
Управа, Члени Церковного Хору св. Юра і Дириґент

ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТА...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Досвід історії доказує, що мирні стосунки між народами не є можливі так довго, як довго будуть потоптані справедливість і людські права. Якраз з цих причин постали гострі конфлікти між людьми, і тому той, хто ними нехтує, а говорить, що змагає до миру і свободи — проголошує неправду. Якраз усього цього позбавлені народи радянської імперії.

В жадній іншій країні світу немає такого переслідування за слово, в жадній іншій країні режим не відчуває такого страху перед вільною думкою і ніґде не знищено стільки людей за переконання, як тут. Усі інституції, створені комунізмом у тій країні, трактують людину, як запрограмований механізм. Усе, що робиться у цьому суспільстві, скероване проти людини, її волі і бажань. Тут ненавидять кожного, хто має власні бажання і думки. Ні нація, ні група окремих людей не мають права в будь-який спосіб виявляти тут свою самобутність чи своєрідність.

Ще ніколи так цинічно не обдурювали людського довір'я і ніґде немає таких підступних законів, які б штовхали людину в пастку беззаконня, як закони, що їх створив цей режим. Натомість темні сили і різні відємні явища бучно розвиваються на цьому ґрунті; в результаті — людина скоро понизується і затрачує своє обличчя.

Масове знищення особистости, віддання людської індивідуальности в жертву гнобителю-колективу, виховування людини в атеїстичній ідеології, яка стала тут державною релігією, — створили покоління дегенератів, без будь-якої гуманности, співчуття і шляхетних поривів, але здібних на будь-який злочин супроти світу і людства. І хоч тепер у нашій країні немає масових кривавих репресій, як це було в першому 30-річчю, це не означає, що режим став гуманним: адже вбивство навіть десятка невинних людей — такий же страшний злочин, як і вбивство мільйонів, тому, що і цей десяток вбивають тому, щоб пригадати мільйонам, що нічого не змінилося і що всіх чекає таке ж, якщо вони будуть нарікати на існуючий стан речей.

Репресії останніх років проти інакшедумаючих — клясично потверджують це. До того ж ці репресії почались якраз тоді, коли комуністична пропаганда розгорнула кампанію за скликання Европейської наради, і щогірше, навіть вже тоді, коли на цій нараді схвалено відповідні домовлення, репресії продовжувалися.

Вже тепер, коли Белґрадська нарада добігає до кінця, жорстоко засудили членів Української групи сприяння виконанню Гельсінкських угод, Миколу Руденка, Олексу Тихого й інших. І тому ми вважаємо, що справа оборони прав людини є наріжним каменем усіх проблем сучасної епохи і ми сподіваємося, що ця наше звернення буде потрактоване з належною увагою не тільки Вами, пане Президенте, бо відносно Вас ми не маємо сумнівів, ми маємо надію, що весь американський народ і всі люди доброї волі на землі, докладуть максимум зусиль, щоб шановано право і гідність людини в усіх країнах світу.

Хай Бог благословить Ваш труд, пане Президенте, на благо справедливости і миру на землі!

Священик Василь Романюк

Т. Бутрей переобраний...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Сидор, стверджуючи вповні задовільний стан діловодства.

Головний предсідник Й. Лисогір поінформував присутніх про 29-ту Конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться в Піттсбурґу в тижні від 22-го до 26-го травня цього року. Конвенцію попередить концерт в неділю, 21-го травня, в год. 6-ій увечері, в пишній бальовій залі готелю Гілтон, де й відбуватимуться конвенційні наради. Він пригадав делегатам про їхні повновласті та про конечність якнайшвидшого резервування кімнат в готелі Гілтон.

В дальшому головний предсідник поінформував про многогранну активність і стан УНСоюзу, стверджуючи, що прихід з вкладок в минулому році зріс до понад 3 мільйона доларів, а загальне майно УНСоюзу, яке на кінець року зросло до 42,225,000 долярів, за перші два місяці року збільшилося на додаткових 314,000 долярів. Організаційна кампанія приєднала минулого року понад 3,700 нових членів на загальну суму 9,547,000 долярів забезпечення. Головний предсідник рівнож поінформував про стан видавництва та про Союзівку, стверджуючи, що ця оселя УНСоюзу мала надзвичайно успішний рік під кожним оглядом. Відмічуючи організаційні досягнення Округи в минулому році, Й. Лисогір стверджив, що її членство переступило 2,000 та збільшилося на сотню членів за минулих три роки. Коли б такий стан існував в інших Округах, то УНСоюз зближався б сьогодні до 100.000 членів, заявив головний предсідник. Опісля він вручив золоті звізди І. Петрунцеві і Т. Бутреєві за їхні організаційні осяги. І. Петрунцьо зорганізував 53 нові члени в минулому році, а Т. Бутрей придбав 42 нові члени. Вони є членами „Клюбу Заслужених Союзовців".

В дискусії після доповіді взяли участь: І. Петрунцьо, Й. Сидор, А. Словік, В. Саляк і Т. Бутрей.

В результаті виборів присутні виявили повне довір'я до минулорічної Управи, переобравши її в складі: Т. Бутрей — голова, Й. Чабан і М. Гентош — заступники голови, Г. Словік — секретарка, А. Словік — скарбник, І. Петрунцьо — організатор; Й. Сидор — голова Контрольної Комісії, Анна Снінська і Євген Янковський — члени.

В плянах на біжучий рік наголошено конечність реактивізації неактивних Відділів, поїздки і контакти з Відділами Округи в організаційних та інших справах. На осінь Округа плянує влаштувати поїздку на Союзівку та товариську зустріч відділових урядовців і їхніх родин.

Збори закінчено перекуською та розмовами на союзові і громадські теми.

Концерт Шевченкові у Вашінґтоні

Наші святкування для прослави Шевченка відбуваються звичайно своїми власними силами і тільки для українського громадянства. Об'єднання Українців Вашінґтону підійшло до цієї справи цього року дещо інакше. Воно постаралось запросити на концерт нашого генія, що є співцем волі не тільки українців, але й інших поневолених народів, представників різних націй. А для скріплення полум'яного ореолу слави Шевченка, запрошено теж ще і декого з іншонаціональних мистців.

В неділю, 12-го березня ц. р., в гарній залі Трініті коледжу знайшлися разом із українцями репрезентанти багатьох народів, як ось: поляки, росіяни, словаки, вірмени, грузини, румуни, мадяри та ін. На імпрезі був теж присутній віцепрезидент УНРади М. Степаненко та вірменський архиєпископ. Були теж працівники „Голосу Америки", що записували на стрічку всенький концерт. Отже, цим делегатам різних народів треба було дати в концертній програмі щось відповідне і гідне цього міжнародного збору. І, без сумніву, таким атутом у руках вашінґтонських українців є наше мецосопрано, відома і цінена п-і Рената Бабак. Пригадуєте? Це та, що „вибрала волю", бо кинула Большой Театр і втекла на Захід. (До речі, вона матиме свій власний концерт у Ню Йорку 13-го травня ц. р.). Їй до помочі заанґажовано інтелігентного вірменського баритона Дікрана Ямгочіяна, що виступав уже в багатьох країнах. Акомпаньював піяніст Ронал Тимус. Замість хору, що його тут і досі не вдалось зорганізувати, групові точки взяв на себе ансамбль бандуристів під керівництвом І. Масника. Був і ще один акомпаньятор (вірменин) Л. Саркісіян, що на — правдоподібно, національним вірменським інструменті — кануні (щипковий інструмент), разом з піяністом товаришив у співі солістам у кількох піснях. Отже, як бачимо, для міжнародної публіки досить різнонаціональний підбір артистів із безспірно великого переваго української важности. Тому концерт цей мав два замітні плюси: з мистецького боку — українська співачка найвищої кляси, з організаційного — міжнародна громада на шевченківському святі.

Імпрезу відкрив д-р Р. Барановський, вітаючи своїх і чужих достойників та гостей. Доклад на модну тепер у нас тематику мав д-р Д. Корбутяк. Він досить обширно опрацював тему про приязнь Шевченка з поляками, починаючи почерез заслання аж до смерти. Прелеґент ствердив, що від цієї приязні небагато зазнали ми гаразду від поляків 1918/39. Мистецьку частину започаткував ансамбль бандуристів. Члени його грають і співають. А це дуже корисно, бо, коли гра бандур слабне, то спів пятує бандуристів, коли ж знову голоси занепадають, то інструменти дають допомогу хористам. Вони зовсім добре виходять у речах коротких і стрічкових, як: „Ревуть, стогнуть гори, хвилі", „Зоре моя", „Сонце гріє". Два промахи не повинні були притрапитись на цьому вечорі. Прекрасного „Івана Підкову" не годиться виконувати під аматорську музику, навіть як початок іде за народною піснею. В Роздольського: „Сонце заходить" фрази: „а я дивлюся" і „на синє небо", це найкращі місця пісні, але „я" і „си" мусить бути обширне під тону, бо як ні то пісня запропащена. Коли б цих півтонів не можна заграти на бандурах, толі хай співають їх тільки голоси. Але півтони мусять у пісні бути. Можна бути певним, що вправніючи постійно і наполегливо ансамбль цей, під керівництвом І. Масника, може осягнути ще вищий мистецький рівень. А для вашінґтонської громади, це конечне.

Очевидно, що рушійною силою всього вечора була примадонна Рената Бабак. Вона виступила з трьома піснями; Степового „За думою дума", П. Майбороди (обрібка) „Зоре моя вечірняя" і Г. Майбороди: „Балада про сина". Пісні були виконані дуже добре. Голос звучав свобідно і повно. Тільки „Баляда про сина", що мусів гинути за московсько-большевицьку вітчизну, не могла бути глибоко в серці, знаменитого Г. Майбороди, бо вона не зворушує. Річ не вийшла не п-і Бабак, а пану Майбороді, що змушений писати таку музику. Дальше співав вірменський баритон Д. Ямгочіян. Голос у нього досить ясний, але тембрований. Співає він темпераментно, щиро і з душою. Перша пісня його, відома: „Дивлюся на небо" була виконана по-українськи, з особливо виразною і поправною дикцією. Це ще і тим цікавіше, що він зовсім не говорить по-російськи, бо вроджений в Байруті. Те саме було і в пісні Маликіна: „Верховина". Переводсім гарне і зворушливе враження зробило його коротке звернення до публіки, де він — промовляючи по-англійськи — заявив, що український і вірменський нарід були завжди друзями і допомагали собі навіть, як ось хочби і тепер на засланнях. А як доказ історичної приязні обох народів вказав на Вірменський собор у Львові, який і досі там височіє. Буря невмовкаючих оплесків рванула залею. У мистецькій рамі це був політичний капітал вечора. Опісля від п-і Бабак почули ми одну пісню вірменськи та Кос-Анатольського: „Солов'їний романс". А пан Ямгочіян з акомпаньяментом, не тільки фортепіяну, але і кануну проспівав дві мелодійні вірменські пісні з орієнтальним посмаком. Закінчено першу частину концерту дуетом вірменської і української пісні, а саме відомої: „Місяць на небі" (обрібка Верьовки), яка всецію полонила слухачів і довготривалі оплески та оклики „браво" були вислідом радісного захоплення.

В другій частині, крім бандуристів із шевченківськими піснями обоє співаків виконали ряд оперових арій. П-і Бабак вивела прекрасно арії з опер „Самсон і Даліла", „Кармен" і „Кавалерії рустікана" чи пак: „Сільські залицяння". Баритон найбільше полобався в арії з опери: „Травіята"... — „Заповітом", що його за нашою співачкою підхопила вся заля з бандуристами на сцені, закінчено цей цікавий і небуденний концерт.

Теодор Терен-Юськів

У Клівленді вшанували пам'ять проф. М. Ждана

Старанням Осередку НТШ і Відділу УІсторичного Т-ва відбулися у неділю, 19-го березня 1978 р. у залі Щадниці „Кардинал" у Пармі Святочні сходини в пошану історика - спеціяліста середновіччя сл. п. професора Михайла Ждана, який помер у Клівленді в наслідок хвороби серця 25 липня 1975 року на 70-ім року життя.

Програму Сходин виповнили: Вступне слово заст. гол. Осередку д-ра Мих. Тимкова, спогад найближчого друга Покійного — проф. інж. Юрія Яремкевича з Ірвінґтону про їхній спільний 43-річний шлях педагога, та виклад проф. Стейтового університету в Кенті д-ра Любомира Винара, ред. Історика, про проф. Ждана як науковця. Виклад унаглядновила виставка праць, фотографій та інших пам'яток Покійного, привезена викладачем з архіву УІТ-ва. Щоб могти видати друком одноТомник історичних праць і рецензій проф. М. Ждана потрібна грошова допомога, яку УІТ сподівається одержати від колишніх учнів і громадян з Клівленду.

Степан Кікта

Доповіді про Генетичну Інженерію у Філядельфії

Філядельфія. (Р. Максимович). — Чи це правда, що тепер можна створити дитину з одної клітини, штучно, без запліднення? Чи це правда, що перещеплення генів перемінить клітини бактерій у потвори, які для людства більш грізні чим винахід атомової енергії?

Такі питання будуть дискутовані під час наукової конференції, яку влаштовують товариства — НТШ, Українських Інженерів, Лікарів та Ветеринарних Лікарів в суботу, 15-го квітня 1978 р., у Філядельфії, в домівці „Тризуба" при Бровд вулиці о год. 3:30 по полудні.

Перещеплення генів з одної клітини в другу популярно називається генетичною інженерією. Досліди у цій ділянці робиться вже понад десять років. Один з експериментів, це вщеплення спеціяльних генів у бактерію кишок людини. Перещеплені гени приневолять дану бактерію продукувати ензим-інсулін, конечний для реґуляції кількости цукру в крові. Але, є також можливість перещепити гени, які спричинять, наприклад, продукцію токсини ботулізму. Дані токсини (отруя) є небезпечні, коли їх перенести у шлунок людини та у багатьох випадках матимуть смертельні наслідки. І так бачимо, що результати з деяких дослідів є корисні для людства, а з інших приносять небажані наслідки.

Теоретичні можливості примінення генетичної інженерії майже необмежені. Корисні примінення є в ділянках медицини, ботаніки, зоології та екології. Бактерії можна дослівно перемінити у фармацевтичні лябораторії для продукції інсуліну, речовин для сціплення крови, вітамін чи антибіотиків. Ботаніки задумують вщепити спеціяльні гени у корінці культивованих рослин для біосинтези азотних речовин. Такі рослини можуть обійтися без деяких штучних погноїв, даючи збільшені плоди. Можна також вщепити спеціяльні гени у водні бактерії, які спричинять деґрадацію нафтової ропи у занечищених просторах моря.

Наукова конференція зорганізована з ініціятиви Осередку НТШ у Філядельфії з нагоди 30-ліття НТШ в Америці. Для її переведення створено комітет: д-р О. Черник — голова (Т-во Українських Лікарів), д-р Р. Максимович і д-р Я. Залігський (НТШ), інж. Є. Филипович і інж. М. Білас (Т-во Українських Інженерів) і д-р І. Куйдич (Т-во Українських Вет. Лікарів).

Конференцію відкриє д-р Олександер Черник, доповідачами будуть доктори: Зеновія Черник, Роман Максимович, Юрій Ісаїв та Лев Кушнір. Модератором і панелістом будуть д-р Ярослав Залінський і д-р Іван Куйдич, а підсумки і закриття зробить інж. Евстахій Филипович, голова Т-ва Українських Інженерів.

Доповіді будуть подані у приступній формі. Запрошується членів Товариств та українське громадянство міста Філядельфії і околиці. Перекуска буде подана перед дискусією.

ВИСТАВКА КАРТИН Л. ГУЦАЛЮКА В ЧІКАҐО

Чікаґо. — Стараннями пластового куреня „Пластові Стежі" тут у ґалереї „Леви" при 2353 В. Чікаґо евеню відбуватиметься виставка мистецьких праць Любослава Гуцалюка — видатного маляра й на цьому континенті і в Европі. Цим разом маляр виставить 35 олій, здебільша краєвиди, намальовані під час його останньої поїздки по Франції, та кілька актів.

Відкриття виставки відбудеться у п'ятницю, 14-го квітня ц. р., о год. 8-ій вечора. У суботу, 15 квітня, виставка буде відкрита від 10-ої ранку до 10-ої вечора; о год. 2-ій по полудні — показ малювання. Останній день виставки — неділя, 16-го квітня, від год. 10-ої ранку до 8-ої вечора.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 9-го КВІТНЯ 1978 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва свв. ап. Петра і Павла 102 Відд., о год. 11:30 ранку в залі церкви св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — А. Жгута, M.D., предс., І. Жгута, кас., М. Бобечко, секр.

НЕДІЛЯ, 16-го КВІТНЯ 1978 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд., о год. 1:30 по пол., в кафетерії біля церкви св. Йосафата. Є важні справи до полагодження. Проситься чл. прибути. — К. Шевчук, предс., С. Васьків, заст., С. Мартинюк, кас., Т. Кубарич, фін. секр., Д. Пристай, рек. секр.

ТАРЗАН, Ч. 7926. Тарзан пояснює

Тантор вернувся...

Мій приятель-слон заведе нас у джунглі... Положись, Танторе!

Але ми можемо дістатися туди багато швидше нашим джіпом, Тарзане!

Може і так, Семе... Але нам більш залежить, щоб подорожувати незамітно, ніж швидко...

Ці пірати діяли в тій околиці свобідно, бо переконані, що тут нікого нема!

Ти, Тарзане, виготовляєш пляни, а не ми!